

onderwijsgroep perspecto

Jaarverslag 2018

Rechtsvorm:	Stichting
KvK nummer:	41111058
Statutaire zetel:	Gemeente Terneuzen
Adres:	Markt 1, 4571 BG Axel
Tel:	0114-347880
Email:	info@ogperspecto.nl
Website:	www.onderwijsgroeperspecto.nl

Vaststelling gremia:

Dit jaarverslag is opgesteld door het College van Bestuur,
dd. 27 mei 2019

Dit jaarverslag is vastgesteld door de Raad van Toezicht,
dd. 3 juni 2019

Dit jaarverslag is voorgelegd aan de GMR,
dd. 6 juni 2019

Dit jaarverslag is voorgelegd aan de directeurenraad.
dd. 25 juni 2019

Inhoudsopgave

Voorwoord		3
Inleiding		4
Hoofdstuk 1	BIO - Bestuur, identiteit en organisatieontwikkeling	
	1.1 Organisatieontwikkeling: uitvoering geven aan het strategisch plan ‘Ruimte voor het onderwijs van morgen’	5
	1.2 Het Strategisch Koersplan 2019 – 2024, Onderwijs met Ambitie	7
	1.3 Bestuur en toezicht	7
	1.4 Identiteit	9
	1.5 Ontwikkelingen scholen	10
	1.6 Klachtenprocedure	10
Hoofdstuk 2	OOK – Onderwijs, ondersteuning en kwaliteit	
	2.1 Onderwijskundige ontwikkeling	11
	2.2 Ondersteuning	13
	2.3 Kwaliteit	13
Hoofdstuk 3	PIO – Personeel en interne organisatie	
	3.1 Personeelsbeleid	16
	3.2 Ziekteverzuim	17
	3.3 Kengetallen per 31 december 2018	18
Hoofdstuk 4	FaZa – Facilitaire zaken	
	4.1 Huisvesting	20
	4.2 Inkoopbeleid en aanbestedingen	21
Hoofdstuk 5	FiZa – Financiën	
	5.1 Staat van baten en lasten	23
	5.2 Balans	27
	5.3 Kengetallen per balansdatum	30
	5.4 Prestatiebox	33
	5.5 Werkdrukmiddelen	33
	5.6 Treasury	34
	5.7 Continuïteitsparagraaf	34
Hoofdstuk 6	Wet Normering Topinkomens (WNT)	
	6.1 Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking	38
	6.2 Toezichthoudende topfunctionarissen	39
	6.3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT	39
Hoofdstuk 7	Toekomstparagraaf	
	7.1 Toekomstige ontwikkelingen	40
	7.2 Risico-inventarisatie en -beheersing	41
Hoofdstuk 8	Medezeggenschap en toezichthouder	
	8.1 GMR	43
	8.2 Raad van Toezicht	44
Bijlage 1:	Overzicht scholen en leerlingaantallen	46
Bijlage 2:	Risico analyse en –beheersing	47

Voorwoord

Stan van Alphen,
Voorzitter College van Bestuur

In dit jaarverslag legt Onderwijsgroep Perspecto (vanaf hier: Perspecto) verantwoording af over de ontwikkelingen en resultaten in 2018. En dat doen we met trots! Want we hebben een goed jaar achter de rug.

De kwaliteit van onze scholen is prima gebleven, we hebben nieuwe collega's van collega-bestuur Probaz mogen verwelkomen in een hele nieuwe school waar drie scholen bijeen komen. We hebben een nieuw schoolgebouw in gebruik mogen nemen, kortom het was een jaar met vele hoogtepunten.

We kunnen dus met trots terugkijken op 2018. Dat hebben we te danken aan de betrokkenheid van velen. Niet alleen de kinderen en hun ouders en verzorgers. Maar natuurlijk ook aan onze leerkrachten, ondersteuners en directies. En niet te vergeten de mensen die meedenken en meekijken in Medezeggenschapsraden en de Raad van Toezicht.

Maar ook de mensen van onze partners leveren een steeds belangrijkere bijdrage aan onze organisaties. Dat zijn mensen bij collega-besturen en het Samenwerkingsverband die meedenken en meewerken, medewerkers van de Kinderopvang met wie we het onderwijs aan jonge kinderen vormgeven en uitvoeren, de mensen van de gemeenten waar onze scholen staan en ervoor zorgen dat we beleid kunnen maken en gebouwen kunnen gebruiken. En natuurlijk zorgpartners, dienstverleners, kennispartners.

We zien dat de samenwerking met partners steeds belangrijker wordt. Onderwijs, dat deden we in 2018 samen!

Ik bedank iedereen voor hun bijdrage aan de ontwikkeling van onze kinderen en onze organisatie!

Venant van Esbroeck,
Voorzitter Raad van Toezicht

Als voorzitter van de Raad van Toezicht is het een voorrecht om u dit jaarverslag 2018 aan te mogen bieden.

Het geeft weer welke ontwikkelingen er in onze dynamische organisatie in gang zijn gezet. En vooral ook: wat hebben deze ontwikkelingen nu voor resultaat gehad.

Afgelopen jaar hebben we de samenwerking met maatschappelijke partners in het onderwijsveld geïntensiveerd. Immers, onderwijs is een samenspel van veel betrokkenen om de kinderen op te leiden voor de toekomst van morgen.

Dat vraagt veel van al onze medewerkers en daar willen wij als Raad van Toezicht graag onze waardering voor uitspreken. Wij zijn onder de indruk van hun kennis over en betrokkenheid bij het werk.

Ook het komende jaar staan er Perspecto weer de nodige uitdagingen te wachten. Als Raad van Toezicht hebben we er groot vertrouwen in dat deze professionele organisatie in staat is om hierop te anticiperen en weer nieuwe stappen te zetten in het continue proces van verbetering van het onderwijs.

Inleiding

In dit jaarverslag verantwoordt Onderwijsgroep Perspecto zich zowel intern als extern: de meervoudig publieke verantwoording. Naar zowel Raad van Toezicht, GMR, directorenraad, medewerkers als externen. Het past in de cyclische verantwoording door middel van 3 bestuurlijke kwartaalrapportages (Q1, periode januari – maart, Q2, periode april – juni, Q3, periode juli – september en de jaarrapportage in de vorm van dit jaarverslag, over het hele jaar). Dit jaarverslag is tevens de verantwoording van het laatste kwartaal 2018 en vermeldt de gegevens die in een Q4 opgenomen zouden worden.

In dit jaarverslag beschouwen we alle beleidsdomeinen van Perspecto.

- OOK – **O**nderwijs, **O**ndersteuning en **K**waliteit
- BIO – **B**estuur, **I**dentiteit en **O**rganisatieontwikkeling
- PIO – **P**ersoneel en **I**nterne **O**rganisatie
- FaZa – **F**acilitaire **Z**aken
- FiZa – **F**inanciële **Z**aken

De stichting Onderwijsgroep Perspecto is gevestigd in de gemeente Terneuzen en heeft haar werkgebied in de gemeenten Terneuzen en Hulst. De stichting verzorgt basisonderwijs voor leerplichtigen en speciaal basisonderwijs. De stichting heeft zonder winstoogmerk ten doel de bevordering van openbaar, katholiek en protestants-christelijk primair onderwijs in afzonderlijke scholen.

Hoofdstuk 1 Bestuur, identiteit en organisatieontwikkeling (BIO)

Perspecto is een onderwijsgroep die werkt met en voor mensen. Onze missie is krachtig en helder: Kwalitatief sterk onderwijs bieden op de beste scholen, voor een optimale ontwikkeling van de kinderen, zodat ze goed zijn voorbereid op de toekomst. Kwalitatief sterk onderwijs kan alleen geboden worden als we de scholen, de schoolleiders, de medewerkers en het bestuur binnen onze organisatie de ruimte bieden om aan die optimale ontwikkeling vorm en inhoud te geven. Alle kinderen hebben recht op kwalitatief hoogwaardig en toekomstgericht onderwijs. Dat is er om hen voor te bereiden op een plaats in de maatschappij. Leerlingen moeten zich optimaal kunnen ontwikkelen in een prettige, veilige en uitdagende leeromgeving.

Binnen het domein bestuur, identiteit en organisatieontwikkeling vallen alle organisatieprocessen die te maken hebben met de interne en de externe ontwikkeling van onze organisatie.

1.1 Organisatieontwikkeling: uitvoering geven aan het strategisch plan ‘Ruimte voor het onderwijs van morgen’.

Eind 2014 hebben we ons strategisch plan “Ruimte voor het onderwijs van morgen” vastgesteld voor de periode 2015 – 2019. Daarbij zijn 6 speerpunten benoemd die in deze periode centraal staan.

Speerpunt 1: brede talentontwikkeling

Iedere school heeft in het schoolplan aandacht voor de bredere talentontwikkeling van de kinderen. In de afgelopen jaren is de samenwerking met externe partners, die hier een belangrijke rol in spelen, verder geïntensiveerd.

Net als in eerdere jaren is op alle scholen met veel plezier en genoeg gebruik gemaakt van de Cultuurmenu's. Hierbij maken scholen keuzes uit een breed aanbod van instrumenten om, met externe begeleiders, kinderen in de breedte kennis te laten maken met vormen van cultuur.

Speerpunt 2: Passend Onderwijs

Centraal in de visie op Passend Onderwijs binnen Perspecto is dat we de kinderen zo veel als mogelijk thuisnabij onderwijs willen bieden. Samen met de partners in het Samenwerkingsverband Zeeuws Vlaanderen wordt thuisnabij onderwijs vormgegeven. Uitgangspunten daarbij zijn: ‘Gewoon waar het kan, speciaal waar het moet’ en ‘Lokaal waar het kan, regionaal waar het moet’.

Intern heeft Perspecto een zorgstructuur die erop gericht is om leerkrachten in staat te stellen zich te ontwikkelen om brede ondersteuning aan kinderen te bieden. Dus behalve dat we expertise in huis hebben die hands-on in de klas kan bijspringen, zijn we vooral in staat de leerkracht te ondersteunen om zelf kinderen te bieden wat ze nodig hebben. Hierbij hebben we steeds meer aandacht voor preventieve zorg.

Speerpunt 3: Professioneel en betrokken

Onze professionals vormen de kern van Perspecto, zij maken het verschil voor de kinderen. Om hen in staat te stellen zich verder te ontwikkelen organiseren we ontmoetingen waarbij ze kennis en inspiratie opdoen. Met een hoge interactie realiseren we dat er veel praktische uitwisseling is.

In 2018 is voor alle directeuren een traject ‘Lead like a Champion’ gestart om de professionele cultuur verder te ontwikkelen.

Speerpunt 4: Plezier en ruimte

In het strategisch plan is afgesproken dat schoolleiders integrale verantwoordelijkheid krijgen. In de jaarplannen van de scholen is aandacht voor de wijze waarop het primaire proces zich verder kan ontwikkelen.

Een belangrijk aandachtspunt blijft de werkdruk die medewerkers ervaren. In 2018 hebben we middelen ontvangen die ingezet worden om de werkdruk voor leerkrachten te verminderen. Vrijwel alle scholen hebben in 2018 plannen gemaakt om deze middelen aan te wenden voor werkdrukvermindering. Voor een deel zijn deze plannen in 2018 ten uitvoer gebracht.

Speerpunt 5: Samenwerking

Samenwerking is een thema waar bij Perspecto op verschillende manieren inhoud aan wordt gegeven:

- a. Scholen van Perspecto weten elkaar te vinden. Het Directeurenberaad vormt een verbindende factor. Maar onze scholen weten ook de scholen buiten Perspecto steeds meer te vinden. Dat heeft te maken met de samenwerking tussen de besturen.
- b. De schoolbesturen binnen Zeeuws Vlaanderen werken nauw samen. Zij hebben in 2016 het initiatief genomen om te onderzoeken op welke wijze die samenwerking verder ontwikkeld kan worden. De samenwerking tussen de schoolbesturen heeft verder vorm gekregen in 2018 en heeft ertoe geleid dat in 2018 besloten is om een onderzoek te starten naar bestuurlijke samenwerking.
- c. Voor de realisatie van Passend Onderwijs neemt Perspecto deel aan het samenwerkingsverband (SWV) Passend Onderwijs Zeeuws Vlaanderen. De voorzitter CvB van Perspecto is tevens voorzitter van het Dagelijks Bestuur van het SWV.
- d. De ingezette innovaties vanuit het Voorzieningenplan zijn verder uitgewerkt. Er zijn nieuwe initiatieven gestart om Integrale Kind Centra te vormen. En er is een kwaliteitskader vastgesteld waarmee een school als IKC gecertificeerd kan worden. In 2018 hebben twee Perspecto scholen deze certificering gekregen.
- e. Perspecto werkt op provinciaal niveau samen binnen de CPOZ: Coöperatie Primair Onderwijs Zeeland. Een samenwerking waarbij ca. 25 PO-besturen met elkaar kennis uitwisselen en bestuurlijke thema's oppakken.
- f. Binnen Zeeuws Vlaanderen werken gemeenten, Kinderopvangorganisaties en PO-besturen steeds nauwer samen. Dat heeft ertoe geleid dat in 2018 besloten is om de structuur van REA en LEA om te vormen tot een Regionaal Overleg Kindvoorzieningen waarbij ook de Kinderopvang aansluit. Gemeentelijk is de LEA omgevormd tot een Gemeentelijk Bestuurlijk Overleg Kindvoorzieningen. Vanuit deze gremia wordt gewerkt aan de gezamenlijke regionale en lokale ambities.
- g. De samenwerking met ouders krijgt vooral vorm op de scholen via de MR-en en op bestuursniveau met de GMR. Om het belang van die samenwerking en de onderlinge betrokkenheid te benadrukken krijgt de GMR een plaats in het jaarverslag. In hoofdstuk 8 geeft de GMR een korte toelichting op de rol die zij speelt in de organisatie van Perspecto. Deze bijdrage wordt zeer gewaardeerd.

Speerpunt 6: Innovatie

In 2018 is gestart met de formulering van ICT-beleid. Hierin worden de kaders vastgesteld waarbinnen we de inrichting van onze ICT vormgeven. Hiermee leggen we een basis en een betere samenhang voor onze toekomstige keuzes met betrekking tot ICT.

Elke school besteedt aandacht aan innovatie en de toepassing van ICT binnen het onderwijs.

1.2 Het Strategisch Koersplan 2019 – 2024, Onderwijs met Ambitie.

In 2018 is een aanvang gemaakt met het opstellen van het nieuwe Strategisch Koersdocument 2019-2024, Onderwijs met Ambitie. Hierbij is bepaald dat de koers niet zozeer verlegd moet worden maar dat we de ontwikkeling willen voortzetten.

Omdat onderwijs gemaakt wordt met en door mensen zijn we begonnen met de vraag ‘hoe kijken we naar mensen?’. Samen met alle directeurs is een antwoord gegeven op deze vraag en hebben we ons mensbeeld beschreven:

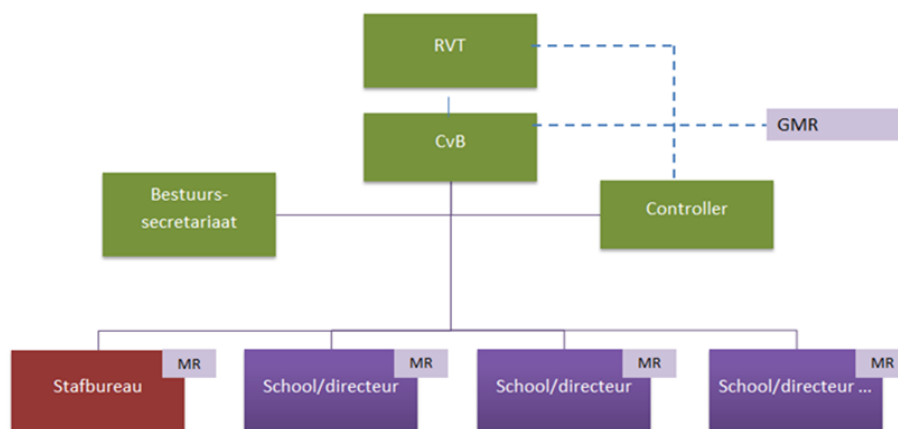
*Iedereen mag er zijn
Iedereen doet ertoe
Iedereen wil een bijdrage leveren*

Dit beeld is leidend in ons handelen en in onze interactie met elkaar en anderen, en daarmee ook bepalend voor de inhoud van het Strategisch Koersdocument dat in het voorjaar 2019 gepubliceerd zal worden.

1.3 Bestuur en toezicht

Goed bestuur en de Code Goed Bestuur in het PO

Perspecto kent een organieke scheiding tussen bestuur (College van Bestuur) en toezicht (Raad van Toezicht). Het organogram van Onderwijsgroep Perspecto ziet er als volgt uit:

In dit formeel vastgestelde organogram is de staf als een lijnfunctie opgenomen terwijl ze vooral ondersteunend en adviserend optreedt. Het CvB is voornemens om een beter passend organogram vast te stellen.

College van Bestuur

Het eenhoofdig College van Bestuur stimuleert en ontwikkelt beleid in samenwerking met het MT (de stafhoofden) en het Directeurenberaad. In 2018 is uitvoering gegeven aan de zes speerpunten uit het strategisch plan. Ook de Perspecto scholen zijn met deze speerpunten aan de slag gegaan.

Directeurenberaad

Het College van Bestuur zorgt voor betrokkenheid van directeuren bij de beleidsontwikkeling. Daarnaast bespreekt ze in een professionele setting met de directeuren het opgestelde beleid en wordt afstemming gevonden over de wijze van uitvoering. Gezamenlijk worden hierover afspraken gemaakt. Daarbij dient de directeurenraad ter inspiratie, uitwisseling van ervaringen en delen van kennis. Eén dag in de zes weken komt de directeurenraad bij elkaar.

GMR

Het College van Bestuur stelt er prijs op om de GMR te betrekken bij beleidsontwikkeling. Beleidsstukken worden zo veel als mogelijk aan het begin van het proces ter informatie aan de GMR voorgelegd. Zo is de GMR meer betrokken bij het proces en niet enkel in relatie tot formele instemming of advies. In paragraaf 8.1 licht de GMR haar werkwijze en ervaringen toe.

Code Goed Bestuur

Per augustus 2017 is er een nieuwe Code Goed Bestuur voor het primair onderwijs van kracht. Doel van de nieuwe code goed bestuur is het versterken van het samenspel tussen bestuur en toezicht, van transparantie, van onafhankelijkheid en van het voorkomen van onverenigbaarheid van belangen.

Vanwege het vertrek van de controller in 2018 heeft er geen toetsing plaatsgevonden in hoeverre Perspecto voldoet aan deze code.

Onderdeel van de code Goed Bestuur is publicatie van de (on)bezoldigde hoofd- en nevenfuncties van bestuur en intern toezicht:

		Hoofdfunctie	Nevenfunctie 1	Nevenfunctie 2	Nevenfunctie 3
<i>College van Bestuur</i>					
S. van Alphen		Voorzitter CvB	Voorzitter SWV PPOZ	lid CPOZ	N.v.t.

<i>Raad van Toezicht</i>					
V.E. van Esbroeck	Voorzitter RvT	Algemeen directeur Visser & Smit Hanab NV	Voorzitter confederatie bouw Oost-Vlaanderen	Bestuurder provinciale beroepsconfederatie	N.v.t.
Mr. P.C.J. Roeland	Lid RvT	Managing director ABAB accountants	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
A. Timmerman	Secretaris RvT	Plv. Diensthoofd Regionale Recherche Zeeland West-Brabant	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
A. Verschelling	Lid RvT	Gepensioneerd	Vice-voorzitter Veilig Verkeer Nederland afdeling Terneuzen	N.v.t.	N.v.t.
L. Weemaes	Lid RvT	Clustermanager Stichting Arduin	Eigenaar Barbier	Eigenaar MathéZ	Eigenaar Interim Management Weemaes
G. Peeters	Lid RvT	Keurmeester NAK	Zelfstandig ondernemer	Bestuurslid Stg jachtschietcentrum Oostburg	Penningmeester Personeelsvereniging "de Eigenheimers"

1.4 Identiteit

Bestuursidentiteitsplan

In 2018 is verder gewerkt vanuit het in 2015 vastgestelde bestuursidentiteitsplan. In de afgelopen jaren was de vormgeving en uitwerking van identiteit voornamelijk gericht op denominatie. Identiteit zal daarnaast als vast agendapunt terugkomen op het directeurenberaad, zodat ervaringen kunnen worden uitgewisseld en voortgang kan worden opgevolgd.

(In)formele samenwerkingsschool

De verschijningsvorm van de informele samenwerkingsschool is gebaseerd op de verschillende denominaties, maar is formeel gekoppeld aan òf openbaar onderwijs òf bijzonder onderwijs. Informele samenwerkingsscholen bieden aan alle geloofsovertuigingen, zonder onderscheid, de mogelijkheid om onderwijs te volgen.

Informele samenwerkingsscholen zijn te vinden in Biervliet, Sluiskil, Philippine, Sas van Gent, Terneuzen, Kloosterzande en Hulst.

1.5 Ontwikkelingen scholen

Binnen onze scholengroep heeft een fusie plaatsgevonden waarbij drie scholen een informele samenwerkingsschool hebben gevormd. Deze drie scholen zijn De Hille (Protestants Christelijk, een school van stichting Scholengroep ProBaz), De Geule (RK) en De Meerpaal (Openbaar). De nieuwe school, De Steiger, heeft formeel openbare denominatie.

In Hoek is voor basisschool Op Weg een onderzoek gestart naar de mogelijkheden om te fuseren met Het Kompas. Onderdeel van deze voorgenomen fusie is dat de school wordt overgedragen aan ProBaz en daarmee een informele samenwerkingsschool wordt met de Protestants Christelijke denominatie.

Op de scholen De Kreeke en De Brug hebben directiewisselingen plaatsgevonden. Eind 2018 waren er directie-vacatures op De Kameleon en De Statie.

1.6 Klachtenprocedure

Perspecto heeft een klachtenprocedure. De verkorte versie daarvan is opgenomen in elke schoolgids van een Perspecto school. De volledige procedure is vrij beschikbaar voor belangstellenden via de website: <http://www.onderwijsgroeperspecto.nl/home/regelingen/klachtenprocedure/>

Er is in 2018 één formele klacht van ouders ingediend. Deze is na een gesprek met de directeur van de betreffende school en het stafhoofd OOK teruggetrokken.

Hoofdstuk 2 Onderwijs, ondersteuning en kwaliteit (OOK)

2.1 Onderwijskundige ontwikkeling

In dit hoofdstuk belichten we de aspecten van de onderwijskundige ontwikkeling, de ondersteuning hierbij en de kwaliteitszorg.

In het jaarplan van Perspecto zijn diverse beleidsonderwerpen opgenomen die gericht zijn op zaken in relatie met “Onderwijs, Ondersteuning en Kwaliteit”. Hieronder staan de onderwerpen opgenomen vanuit het jaarplan 2017-2018.

Innovatie

Om toekomstgericht onderwijs te blijven verzorgen is er beleid gemaakt om een Kennis- en innovatie platform te positioneren. In dat platform, de Perspecto Academie, komen 'studeren, leren en innoveren' samen zodat medewerkers in verbinding met collega's ruimte krijgen zich te blijven ontwikkelen. Diverse initiatieven, zoals een inspiratiebezoek aan andere scholen en een pilotproject rondom een digitale didactische leeromgeving zijn innovatieve voorbeelden die in 2018 geëffectueerd zijn en passen in de visie op het Kennis en innovatieplatform.

Proces IKC, tandemschool en startgroep

Er is een bestuurlijk kader waarin periodiek directeuren de ontwikkeling van het IKC, startgroep en/of tandemschool zichtbaar maken. In de bijeenkomsten van de directeurenraad is ruimte geboden voor collegiale uitwisseling rondom deze thema's. Daarnaast vindt er periodiek intervisie plaats tussen directeuren die leiding geven aan een IKC, tandemschool en/of startgroep. De focus van deze groep lag met name op het leiding geven aan meerdere teams op meerdere scholen. In de persoonlijke gesprekken tussen directeur en bestuur is hier ook aandacht aan geschonken.

Bij de tandemscholen zien we in algemene zin een vergrote synergie tussen de scholen. Vooral op scholen waar men de onderwijsinnovaties in een gezamenlijk proces doorloopt. In 2018 is het IKC geformaliseerd op twee locaties te weten 'IKC De Kameleon' en 'Kindcentrum Kloosterzande'.

De startgroepen binnen Perspecto zijn operationeel op de locaties in Sas van Gent, Westdorpe, Koewacht, Heikant, Sint Jansteen, Clinge, Nieuw Namen en De Wereldboom in Hulst.

Passend onderwijs en bovenschoolse ondersteuning:

De tevredenheidsmeting bij ouders is uitgevoerd. Deze is op organisatieniveau in het directeurenraad besproken. De gemiddelde score is voldoende.

Het managen van verwachtingen van ouders is als agendapunt tijdens het directeurenberaad ingebracht. Daarbij is gericht om preventief te investeren op ouderparticipatie. Vanuit het directeurenraad wordt dit per school nader vorm gegeven.

De evaluatie van passend onderwijs heeft plaats gevonden tijdens het directeurenberaad van 30 januari 2018. Er zijn vier actielijnen geformuleerd, deze zijn in het ondersteuningsplan voor 2018-2019 nader uitgewerkt.

Elke school heeft een geactualiseerd SOP m.i.v. 2018-2019.

Kwaliteitszorg:

Alle scholen hebben een zelfevaluatie opgesteld in lijn met vernieuwde toezichtskader van de Inspectie van het Onderwijs.

Directeurenberaad (samenwerking, ontwikkeling en effectiviteit)

De samenwerking in het directeurenberaad verloopt constructief. Het directeurenberaad en de opbrengsten ervan worden elke keer geëvalueerd. Voorbereiding van het directeurenberaad vindt plaats in de agendacommissie waar eenieder bij aan kan sluiten. De input vanuit de evaluatie van het directeurenberaad komt hier ook aan de orde zodat het directeurenberaad een inspirerend platform is en ook inhoudelijk opbrengt wat men ervan verwacht.

Professionele cultuur

Om te komen tot een professionele cultuur binnen de organisatie is gekozen om directeuren middels nascholing te versterken in hun rol om als “initiator en inspirator” te fungeren. Dit proces is gestart in september 2018.

In de gesprekken tussen het bestuur en de directeur is de professionele cultuur binnen de school en de wijze waarop de directeur hier invulling aan geeft een gespreksonderwerp.

In 2018 zijn er 6 Kennis cafés georganiseerd waarbij onder andere onderwerpen als Innovatie en ICT, Intervisie voor 2-7 jaar aan de orde zijn geweest.

Leren

Het aantal professionaliseringstrajecten op scholen waar meerdere teams met elkaar samen leren en innoveren is stijgend. Daarnaast zien we in algemene zin dat op tandemscholen teams intensiever met elkaar samenwerken en gezamenlijk vraagstukken oppakken.

Medewerkers die een individuele opleiding tot intern begeleider of schoolleider volgen, hebben in leerteams gewerkt om het leren van en met elkaar te bevorderen. Binnen de ontwikkeling van het Kennis en Innovatieplatform, de Perspecto Academie, zal een koppeling worden gemaakt tussen bestaande initiatieven en de beoogde structuur met leernetwerken.

Binnen Perspecto werken we planmatig aan het onderwijs

Op elke Perspecto school is een jaarplan aanwezig waarin de veranderings- en ontwikkelingsonderwerpen voor het nieuwe schooljaar zijn vermeld. Daarin zijn de doelen aan acties gekoppeld. Het jaarplan is op alle scholen opgesteld na het verzamelen van de gegevens uit verschillende bronnen: zelfevaluatie, strategisch plan, schoolplan inclusief meerjarenplan, kwaliteitsgesprekken, inspectierapportage, kwaliteitsrapportage, halfjaarlijkse- en jaarevaluatie en een uitgebreid ‘Plan van aanpak’ (indien van toepassing).

De meeste ontwikkelingsonderwerpen die in het jaarplan zijn opgenomen richten zich op het beleidsterrein OOK. De scholen slagen erin om de planning uit het jaarplan te volgen waarbij wordt opgemerkt dat de meeste onderwerpen in het jaarplan een doorloop kennen die langer dan één jaar is.

De borging van de veranderingen gebeurt op vrijwel alle scholen systematisch. Daar waar geen borging wordt vastgelegd, wordt in het kwaliteitsgesprek met het stafhoofd OOK aandacht gevraagd om dit te realiseren.

School- en jaarplan

In 2018 wordt de schoolontwikkeling vorm gegeven vanuit het schoolplan 2015-2019.

Inhoudelijk voldoen alle schoolplannen aan de wettelijke kwalitatieve eisen.

Vanuit de schoolplannen zijn jaar- en meerjarenplannen opgesteld. Zowel school- als jaarplan zijn ook beschikbaar gesteld aan de Inspectie van het Onderwijs.

In 2018 is tevens het proces opgestart om vanuit de strategische koers van de organisatie het schoolplan 2019-2024 op te stellen.

2.2 Ondersteuning

Perspecto heeft een ondersteuningsbeleid dat is gekoppeld aan het beleid van Passend Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen. Binnen dit Ondersteuningsplan Perspecto worden alle niveaus van onderwijs en ondersteuning belicht waarbij de uitgangspunten van handelingsgericht werken in de visie bepalend zijn geweest. Door uitwerking van het Ondersteuningsplan beogen we dat voor alle leerlingen van onze onderwijsgroep de meest passende vorm van onderwijs zo thuisnabij mogelijk wordt geboden.

In 2018 hebben 23 leerlingen een toelaatbaarheidsverklaring verkregen waarmee zij zijn uitgestroomd naar het SBO of het SO.

De bovenschoolse ondersteuning

Onderwijs Ondersteunings Adviseur (OSA)

Door de inzet van de ondersteuningsadviseur is het accent van de ondersteuning verder verlegd van curatief naar preventief, van leerling naar leerkracht, van incident naar systeem. De OSA wordt op alle scholen structureel ingezet.

In 2018 hebben op alle scholen één of meerdere gesprekken plaatsgevonden met de OSA. Daarbij is het accent gelegd op signaleren van trends in ondersteuningsvragen van de scholen.

Consultatie:

Scholen kunnen rechtstreeks een beroep doen op consultatie van deskundigen vanuit de Bovenschoolse Ondersteuning. Daarnaast is er de mogelijkheid om consultatie te verkrijgen vanuit cluster 2, 3 en 4. Consultatie is snel en kortdurend. Consultatie wordt uitgevoerd middels een vastgesteld format op basis van de uitgangspunten van handelingsgericht werken. Wanneer de school vanuit de interne zorgstructuur niet voldoende antwoord kan bieden op ondersteuningsvragen behoort consultatie tot de mogelijkheden.

Arrangementen:

Wanneer er behoefte is aan aanvullende ondersteuning kan dit in de vorm van een arrangement worden aangevraagd. Het gewenste arrangement wordt omschreven met concretisering rondom de items deskundigheid, aandacht en tijd, voorzieningen, gebouw en samenwerking. Op basis van de specifieke ondersteuningsbehoeften van kind, leerkracht en ouders wordt het arrangement bepaald. Afhankelijk van de behoefte wordt de zwaarte en intensiviteit van een arrangement bepaald.

2.3 Kwaliteit

Perspectoscholen werken systematisch aan kwaliteitszorg

Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs en verantwoordt zich over de resultaten. De monitoring vindt plaats om adequate informatie te krijgen en daardoor de juiste interventiemogelijkheden uit te kunnen voeren.

De kwaliteitsmonitoring en het intern toezicht op de Perspectoscholen is dus zowel preventief als curatief gericht.

Perspecto heeft een bovenschools kwaliteitskader vastgesteld, van waaruit alle Perspectoscholen binnen hun eigen school- en jaarplan de uitwerking op schoolniveau hebben beschreven. Scholen verantwoorden zich via: halfjaarlijkse evaluatie, kwaliteitsgesprekken, jaarlijkse kwaliteitsrapportage, jaarplan en zij worden bezocht door de onderwijsinspectie.

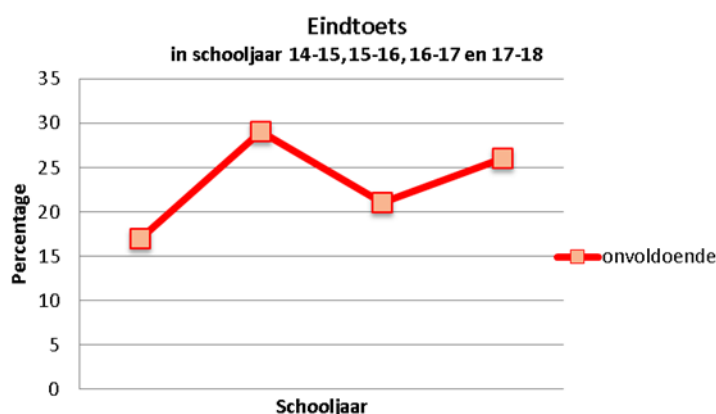
In 2018 is het proces gestart om bestaande afspraken te verbreden in een nieuw kwaliteitsstelsel waarbij verbinding wordt gemaakt met het vernieuwde inspectiekader en het resultatenkader van Perspecto en de strategische koers 2019-2024.

De opbrengsten van de Perspectoscholen voldoen aan de eisen van de Inspectie

Opbrengsten

De scholen van Perspecto die in 2018 zijn bezocht door de Inspectie van het Onderwijs hebben allemaal hun basisarrangement behouden. Daarmee wordt aangegeven dat de scholen voldoen aan de minimale eisen die de Inspectie aan goed onderwijs stelt. Ook de overige scholen zijn in een bestuursgesprek besproken waarin het vertrouwen in de kwaliteit van de scholen is bekrachtigd.

De reguliere basisscholen worden door de inspectie beoordeeld op de eindopbrengsten. Scholen moeten met de Eindtoets scoren op of boven de landelijke norm passend bij de populatie van de betreffende school. In 2018 scoorden 18 scholen volgens de gestelde norm. 6 scholen scoorden lager dan de norm. De scholen bij wie dit voor het tweede opeenvolgende jaar het geval is, worden automatisch scholen met risico waarbij een plan van aanpak moet worden opgesteld.

Risicoscholen Perspecto:

Op basis van de analyses van de eindopbrengsten, tussenopbrengsten, interne kwaliteitsgesprekken, kwaliteitsrapportage en extern Inspectietoezicht evalueert Perspecto jaarlijks ook zelf de onderwijskwaliteit van haar scholen. Vanuit de evaluatie 2018 signaleerden we 1 school met een verhoogd risico op het gebied van onderwijskwaliteit. Dit is eveneens de school die in relatie met de eindopbrengsten als risicoschool is aangeduid. Tevens zijn er scholen waar vanuit het bestuur extra aandacht gevraagd wordt voor de onderwijskwaliteit. In onderstaand overzicht wordt duidelijk hoe de ontwikkeling zich manifesteert door de jaren heen:

Schooljaar	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Risicoscholen	2	2	1
Scholen met aandacht	4	9	6
Goede en excellente scholen	19	14	17

Van alle risicoscholen wordt verwacht dat de opbrengsten op het eind van het schooljaar voldoen aan de minimum eisen die de inspectie stelt aan scholen met eenzelfde leerlingengewicht. Scholen zijn zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van het Plan van aanpak/jaarplan en het behalen van de opdracht. Zij kiezen zelf hun ondersteuning hierbij. De monitoring gebeurt door het stafhoofd OOK.

Het aantal 'risicoscholen' blijft relatief stabiel in de tijd. Het aantal 'scholen met aandacht' is in vergelijking met vorig jaar dalende maar nog steeds hoger dan de jaren ervoor. Dit hoge aantal houdt voornamelijk verband met een wijziging in de wijze waarop geëvalueerd wordt. Waar in het verleden vooral gekeken werd naar de resultaten/opbrengsten van een school, wordt vanaf het schooljaar 2017-18 uitgebreider gekeken naar de resultaten én het onderwijskundig proces. Met name: hebben scholen zicht op de kwaliteit van hun onderwijskundig proces en is er aandacht om dat stelselmatig te verbeteren?

Deze wijziging in de manier van evalueren is gerelateerd aan het nieuwe inspectiekader. In dit nieuwe kader wordt meer nadruk gelegd op de kwaliteitszorg op schoolniveau met focus zowel op opbrengsten als op het onderwijskundig proces. Vanuit dit nieuwe perspectief worden meer scholen aangemerkt als 'school met aandacht'. Een andere mogelijke verklaring voor het hoge aantal 'scholen met aandacht' is dat er op veel scholen een verandering in de directie heeft plaatsgevonden. De analyse van de onderwijskwaliteit door de nieuwe directeur brengt nieuwe perspectieven met zich mee.

Voor de bovenschoolse organisatie is het van belang om het kwaliteitssysteem van Perspecto te evalueren en aan te scherpen zodat zowel de kwaliteitszorg op school- als op bestuursniveau in lijn komt met het vernieuwde kader.

Hoofdstuk 3 Personeel en Interne Organisatie (PIO)

3.1 Personeelsbeleid

Formatie

De personele inzet en de streefformatie voor Perspecto is vastgelegd in het bestuursformatieplan 2018 en het meerjarenbestuursformatieplan 2018-2022. Uitgangspunten hierbij zijn werkbaarheid, solidariteit, kwaliteit en gefinancierd uit de beschikbare lumpsum-bekostiging.

Om een gezonde organisatie te behouden, moet de verhouding tussen het leerlingenaantal en de formatieve inzet van personeel in balans zijn. De formatieve inzet vindt plaats binnen de vastgestelde functiecategorieën en is vastgelegd in het functiehuis.

Eigen risicodrager Vervangingsfonds

Sinds 2018 is Perspecto eigen risicodrager voor het Vervangingsfonds. Dit houdt in dat alle vervangingen voor eigen rekening van de organisatie komen. Reden hiervoor was de steeds stijgende premieafdrachten. Door deze stap te zetten is de inzet van vervangers flexibeler te organiseren. De administratieve belasting is drastisch afgenomen. De bespaarde premie is gebruikt om de inzet van vervangers te bekostigen waarbij de volledige premiesom ten goede komt aan alle vormen van vervanging hetgeen voorheen niet mogelijk was door de beperkingen in het reglement van het Vervangingsfonds.

Eigen risicodrager Ziektewet

Perspecto is al geruime tijd eigen risicodrager voor de WGA. Door de wijziging van de ziekwet is het ook mogelijk gemaakt om eigen risicodrager te worden voor de Ziektewet. Dit geldt in situaties van arbeidsongeschiktheid van tijdelijk ingezet personeel. Door de volledige ERD van WGA en Ziektewet is het mogelijk om alle vaste en tijdelijke medewerkers adequaat te begeleiden in het re-integratieproces om een eerdere terugkeer op de arbeidsmarkt mogelijk te maken.

Lerarentekort

In de afgelopen jaren bracht de sterke krimp van het aantal leerlingen met zich mee dat de formatie afgebouwd diende te worden. Nu het tempo van de krimp echter afneemt en de verwachte en onverwachte uitstroom (natuurlijk verloop) aanzienlijk is, zien wij een tekort aan lesgevende formatie ontstaan. Deze situatie zet zich voort in de komende jaren. In samenwerking met andere PO besturen in Zeeuws-Vlaanderen is het initiatief ontstaan om gezamenlijk het lerarentekort op te lossen. Naast het werven van leerkrachten, zij-instromers en herintreders hebben de samenwerkende besturen zich ook gericht op werven in België en zijn contacten gelegd met Belgische Hogescholen. Tevens is er een regionaal vervangingsbeleid geformuleerd met richtlijnen en afspraken ten aanzien van invulling van (vervangings)vacatures. Deze intensieve samenwerking met collega-besturen heeft er toe geleid dat Perspecto 13 fte nieuwe leerkrachten/vervangers heeft kunnen aannemen. Naast deze bevoegde leerkrachten zijn ook zij-instromers gestart met het verkorte opleidingstraject van twee jaar.

Met de gezamenlijke vervangingspool ingericht via TCOZ (Transfercentrum Onderwijs Zeeland) wordt tevens beoogd om het tekort aan leerkrachten terug te dringen. Echter ook deze vervangingspool kent een tekort aan vervangers waardoor zij maar voor 95% van de vervangingsaanvragen konden invullen.

Functiehuis

Het functiehuis van Perspecto dateerde van 2010. In 2018 is de noodzakelijke herziening, mede in verband met de wijziging van werkzaamheden van een aantal functies van het onderwijsondersteunend personeel en directeursfuncties, doorgevoerd. De lerarenfuncties werden bij deze herziening nog buiten beschouwing gelaten in verband met de op handen zijnde cao waarin aandacht werd geschonken aan de taakkenmerken van de leraar basisonderwijs. De OOP functies en de functies van directeur zijn aangepast aan de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de betreffende functies.

Privacy

Sinds 25 mei 2018 geldt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Deze wet vervangt de reeds bestaande Wet Bescherming Persoonsgegevens en brengt een verscherping van de beveiliging van persoonsgegevens met zich mee. Perspecto heeft in een vroeg stadium acties uitgezet om te voldoen aan deze wetgeving waaronder ook het benoemen van een Functionaris Gegevensbescherming. Daarnaast is een bewustwordingsprogramma ontworpen om medewerkers en overige stakeholders te informeren.

Beleid inzake uitkeringen/vergoedingen bij ontslag

Perspecto hanteert werkgelegenheidsbeleid overeenkomstig de artikelen 10.2 en 10.3 van de geldende cao PO. Daarmee hebben de huidige personeelsleden een werkgelegenheids-garantie. Indien die garantie in gevaar komt, wordt er overleg gevoerd met de vakbonden over een Sociaal Plan. Door dit beleid wordt instroom in ontslaguitkeringen optimaal voorkomen. Indien onverhoopt ontslag als gevolg van formatieve ontwikkelingen noodzakelijk is, wordt in samenspraak met de vakbonden een Sociaal Plan opgesteld dat in de eerste plaats zal zijn gericht op een transitie van 'werk naar werk'.

In geval van persoonsgebonden redenen van ontslag biedt Perspecto in alle gevallen ondersteuning aan betrokkene bij het vinden van een andere betrekking om op die manier zo veel als mogelijk instroom in ontslaguitkeringsregelingen te voorkomen. Als vergoeding voor deze ondersteuning wordt aansluiting gezocht bij de voorschriften zoals opgenomen in het reglement van het Participatiefonds.

In geval van persoonsgebonden redenen van ontslag, probeert Perspecto in alle gevallen allereerst om een ontslag met wederzijds goedvinden te realiseren. Dit bespaart tijd, energie en procedurekosten. In voorkomende gevallen zal worden getracht de hoogte van de ontslagvergoedingen te minimaliseren. Perspecto is zich bewust van de wettelijke bepalingen m.b.t. de transitievergoedingen. In alle gevallen is de wettelijk bepaalde transitievergoeding het plafond van de ontslagvergoeding

3.2 Ziekteverzuim

Algemeen

Onderwijsgroep Perspecto wil een werkgever zijn die aan medewerkers een gezonde werkomgeving biedt zodat zij in staat zijn vitaal werkzaam te zijn en te blijven. In dat kader is Perspecto continu gericht op het creëren van maatwerkoplossingen om medewerkers in staat te stellen hun werk vitaal en gezond uit te voeren. Daar waar extra ondersteuning gewenst is, wordt deze aangeboden zoals coaching, begeleiding of aanpassing van werkplekken.

Ziekteverzuimpercentage

Perspecto streeft naar een laag ziekteverzuim. Enerzijds wordt actief gestuurd op een goede begeleiding tijdens het ziekteverlof en anderzijds wordt preventief gezocht naar mogelijkheden om te voorkomen dat medewerkers uitvallen. Hieronder hebben wij het

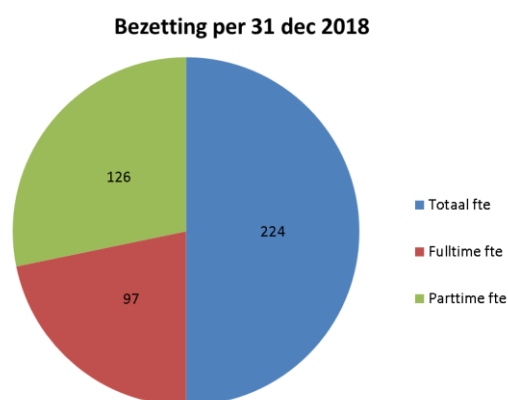
ziekteverzuim in beeld gebracht sinds 2015. Uit onderstaande tabel is een verlaging van het verzuimpercentage te lezen waaruit blijkt dat de ingezette koers een bijdrage hierin geleverd heeft. Sturen op goed gezondheidsbeleid blijft noodzakelijk.

Kalenderjaar	Gemiddeld ZVP Perspecto	Landelijk gemiddelde VP OP
2015	7,7%	6,4%
2016	7,0%	6,2%
2017	5,4%	5,9%
2018	5,6%	Nog niet bekend

3.3 Kengetallen per 31 december 2018

Medewerkers in vaste dienst:

	fte	aantal
2016	232	297
2017	219	277
2018	224	282

Toelichting:

Het aantal fte in vaste dienst per 31 december 2018 is met 5 fte toegenomen. Hierdoor is een deel van het lerarentekort ingevuld. Daarnaast heeft Perspecto een flexibele schil van in totaal 23 fte. Deze medewerkers worden met name ingezet bij vervangingsvacatures.

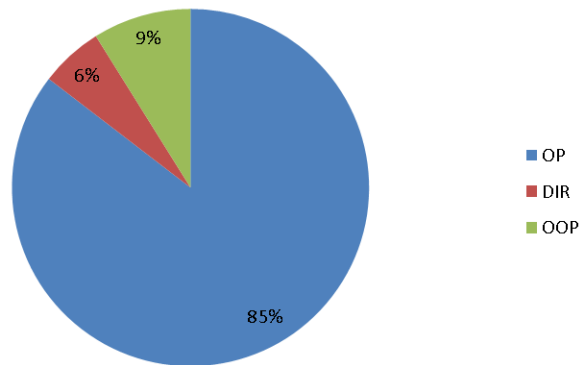
Uit de grafiek is tevens te lezen dat binnen Perspecto in verhouding meer medewerkers parttime werken dan fulltime.

In onderstaande tabel wordt een volledig beeld van het verloop in fte per functiecategorie weergegeven.

Medewerkers in vaste dienst per functiecategorie(excl. bestuur)

	Directeuren		OP		OOP	
	fte	aantal	fte	aantal	fte	aantal
2016	27,2	28	190,4	242	14,8	27
2017	19,4	20	186,3	233	12,9	23
2018	16	16	192	240	16	25

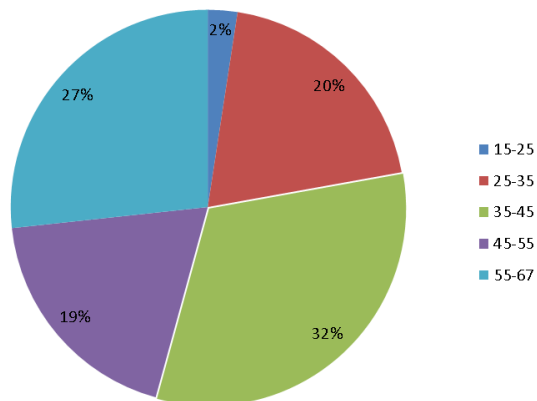
Bezetting per functiecategorie 31-12-2018

Toelichting: Perspecto is een onderwijsorganisatie. Het personeelsbestand bestaat voor 85% uit onderwijzend personeel en voor 6% uit directie (op schoolniveau). Ondersteuning wordt geboden door 9% onderwijsondersteunend personeel, deels werkzaam op scholen en deels op het stafbureau voor de administratieve ondersteuning.

Medewerkers per leeftijdscategorie

Medewerkers per leeftijdscategorie per 31-12-2018

Toelichting:

Perspecto streeft naar een evenwichtige leeftijdsopbouw van haar personeel. Zoals de bovenstaande grafiek laat zien is de verdeling tussen de verschillende leeftijdsgroepen in balans.

Hoofdstuk 4 Facilitaire zaken (FaZa)

4.1 Huisvesting

Onderwijsgroep Perspecto streeft er naar de gebouwen een veilig, verzorgd en sfeervol karakter te geven waar het voor kinderen, medewerkers, ouders en andere gebruikers goed toeven is. Basisvoorwaarde voor elk gebouw is vanzelfsprekend dat het een school faciliteert om er kwalitatief goed onderwijs te geven. Onderstaand zijn de belangrijkste zaken benoemd die in 2018 op huisvestingsgebied zijn gerealiseerd.

Meerjarenplanning binnen- en buitenonderhoud

Perspecto heeft in 2018 de uitgangspunten voor het meerjarenonderhoudsplan (mjop) geactualiseerd en beschreven. Op basis van die uitgangspunten is een nieuwe inspectieronde uitgevoerd door onze bouwkundig adviseur. De bevindingen van de inspecties zijn verwerkt in een geactualiseerde mjop en financieel vertaald in de herijking van de voorziening onderhoud gebouwen (zie hoofdstuk 5).

De afdracht en verrekening voor binnen- en buitenonderhoud van brede scholen binnen de gemeente Terneuzen zijn niet opgenomen in de MJOP. Met de gemeente Terneuzen is in 2015 afgesproken dat de gemeente het buitenonderhoud alsmede een groot deel van het binnenonderhoud uitvoert. Perspecto draagt de hiervoor van het Rijk ontvanger, genormeerde, budgetten over aan de gemeente.

Voor de in 2018 nieuw opgeleverde brede school in de gemeente Hulst is een zelfde afspraak gemaakt.

Overleg gemeenten

Met de gemeenten Terneuzen en Hulst is in 2018 periodiek bestuurlijk en ambtelijk overleg gevoerd over het huisvestingsbeleid en afstemming over het onderhoud.

Nieuw- en verbouw

In de gemeente Terneuzen is in september 2017 het adviesrapport Strategisch Huisvestingsplan (SHP) gemeente Terneuzen opgeleverd. In nauwe samenwerking is door de participerende partijen de toekomstbestendigheid van alle onderwijsvoorzieningen in de gemeente geanalyseerd. Tevens zijn de mogelijkheden voor verdere IKC-ontwikkeling in het onderzoek meegenomen.

Het rapport geeft aan dat de onderwijshuisvesting in de gemeente Terneuzen er in algemene zin goed uitziet, echter er liggen vraagstukken op het gebied van huisvesting in de volgende wijken en kernen:

- a. Rivierenbuurt
- b. Hoek
- c. Westdorpe
- d. Huisvesting in relatie met de leerlingenstromen in de kern Terneuzen als gevolg van wijkontwikkeling en –uitbreidingen met een focus op de wijken Othene en Triniteit.

In navolging op het SHP is in 2018 door de gemeenteraad een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld om het onderzoek naar de mogelijkheden van nieuwbouw in de Rivierenbuurt en Hoek te onderzoeken. Perspecto participeert in de werkgroep die in het voorjaar van 2018 met het onderzoek is gestart. Het streven is om medio 2019 een beslissing te nemen over de nieuwbouw in de Rivierenbuurt en Hoek. Aansluitend zal in schooljaar 2019/2020 een vergelijkbaar onderzoek naar de mogelijkheden in Westdorpe worden opgestart.

In het SHP is geconcludeerd dat in de kern Terneuzen de leerlingen zich niet evenwichtig over de scholen verdelen. Het gevolg hiervan is dat er een disbalans ontstaat in de capaciteit van de onderwijshuisvesting, er zijn ruimtetekorten en ruimteoverschotten bij verschillende scholen. Dit vraagstuk is met name urgent in de wijk Othene, de komende jaren is hier veel nieuwbouw voorzien. De schoolbesturen en kinderopvanginstellingen ervaren dat de huidige brede school momenteel volledig bezet is. Er is daarom een uitgebreide analyse uitgevoerd naar deze leerlingenstromen en mogelijke scenario's voor huisvestingsoplossingen. In 2019 zal dit een vervolg krijgen in concrete uitwerking en besluitvorming.

In de gemeente Hulst is medio mei 2018 de nieuw gebouwde brede school in St. Jansteen in gebruik genomen. Het gebouw biedt naast de school tevens onderdak aan de kinderopvang, peuterspeelzaal en de bibliotheek.

Bestemmingsreserve onderwijskundige vernieuwing schoolgebouwen

In 2018 is een bestemmingsreserve gevormd om investeringen in de huisvesting als gevolg van onderwijskundige vernieuwing, anders dan regulier onderhoud, mogelijk te maken. Dit betreft met name aanpassingen of wijzigingen in en aan het gebouw om de toepassing van nieuwe onderwijsconcepten mogelijk te maken.

4.2 Inkoopbeleid en aanbestedingen

Het inkoop- en aanbestedingsbeleid van Perspecto, vastgesteld in 2017, komt voort uit de behoefte aan een duidelijk en transparant inkoopbeleid en de wens om te voldoen aan de wet- en regelgeving, met name de vigerende aanbestedingswet en de Gids Proportionaliteit. Het doel van dit beleid is om rechtmatigheid te borgen, administratieve lasten te beperken én om een doelmatige inkoop te realiseren.

Europese aanbesteding reprodiensten

In 2018 heeft een Europese aanbesteding van de reprodiensten plaatsgevonden. De aanbesteding is gewonnen door Konica Minolta. De implementatie van de apparatuur vindt in januari 2019 plaats.

Inkoop glasvezelaansluitingen

In de afgelopen 5 jaar is door de verdere digitalisering van het onderwijs op onze scholen gebleken dat er behoefte is aan maatwerk in de verbinding én kostenefficiëntie. Binnen deze context is de inkoop van glasvezel binnen het Perspecto-inkoopbeleid te positioneren in het kwadrant van 'bottleneck'. Dit kwadrant kenmerkt zich door hoog inkooprisico, laag volume, vaste leverancier en kwaliteitsborging.

Rekening houdend met bovenstaande argumenten is er een afgewogen keuze gemaakt om niet Europees aan te besteden. Met de bestaande leverancier is onderhandeld en is maatwerk afgesproken tegen scherpere prijzen en verhoogde bandbreedtes. Dit om de kwaliteit van de digitale verbindingen op iedere school te kunnen borgen en waar nodig te versterken.

In het verlengde van dit contract heeft Perspecto tevens de deelname binnen de Stichting ZIEN gecontinueerd.

Transitie van analoog naar VOIP-telefonie

In 2018 is de transitie van analoge naar VOIP telefonie gerealiseerd. Deze transitie levert de scholen en het staffbureau een fikse besparing op in de exploitatielasten.

Inkoop afvalinzameling

In 2018 is het contract afvalinzameling aanbesteed. Dit levert een jaarlijkse kostenbesparing van 82% ten opzichte van het vorige contract op. Hierbij zijn naast de prijs ook afspraken gemaakt over het educatieve aanbod vanuit de afvalverwerker. Dit wordt als maatwerk aangeboden aan de scholen.

Inkoop chromebooks

Door een gezamenlijke inkoop van in totaal 700 chromebooks, in 2 tranches van 300 en 400 stuks, is in 2018 een volumevoordeel van 42% per device gerealiseerd.

Inkoop jaarlijkse controles en onderhoud

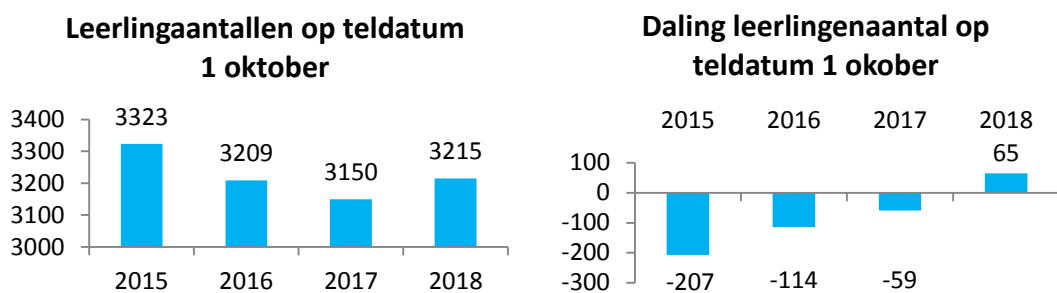
Jaarlijks worden contracten afgesloten voor de volgende controles/inspecties:

- Brandveiligheidsapparatuur en – middelen;
- Keuring elektra-installaties;
- Onderhoud elektra-installaties;
- Onderhoud verwarmings- en luchtbehandelingsinstallaties;
- Legionella-inspecties;
- Inspecties speeltoestellen.

De volume-voordelen die behaald worden komen ten gunste van de schoolexplotaties of maken onderdeel uit van de meerjarenonderhoudsplanning.

Hoofdstuk 5 Financiën

De financiën zijn gebaseerd op de Rijksbijdragen n.a.v. de leerlingaantallen.

De stijging van het leerlingenaantal wordt veroorzaakt door de overdracht van basisschool De Hille door ProBaz aan Perspecto per 1-8-2018. Per zelfde datum is de Hille gefuseerd met De Meerpaal en De Geule in de nieuwe school De Steiger.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het financieel beleid van Perspecto en zijn de staat van baten en lasten en de balans opgenomen.

5.1 Staat van baten en lasten

In € 1.000	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Baten			
Rijksbijdragen OCW	21.589	20.599	20.436
Overige overheidsbijdragen- en subsidies	81	72	80
Overige baten	755	441	711
Totaal baten	22.425	21.111	21.227
Lasten			
Personeelslasten	17.425	16.942	16.519
Afschrijvingslasten	586	531	543
Huisvestingslasten	1.799	1.468	1.541
Overige lasten	2.037	1.718	1.741
Totaal lasten	21.846	20.659	20.344
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	57	60	61
Financiële lasten	-	-	-
Saldo financiële baten en lasten	57	60	61
Nettoresultaat	636	512	944

Het jaar 2018 is afgesloten met een positief resultaat van € 636.000. Er werd een positief resultaat van € 512.000 begroot. Er is derhalve sprake van een positieve afwijking van € 124.000. De belangrijkste redenen voor het positievere resultaat zijn de hogere baten, als gevolg van extra beschikbaar gekomen Rijksbekostiging en een ontvangen compensatie in verband met voormalige rentederivaten. Perspecto heeft tot en met 2018 conservatief begroot waarbij baten worden begroot op basis van vastgestelde bekostigingsregelingen. Vanwege de wijze van bekostiging door de Rijksoverheid is er vaak pas laat duidelijkheid over de definitief te ontvangen bekostiging en de compensatie van premies in enig jaar. Vanaf 2019 begroot Perspecto minder voorzichtig door bij de Rijksbijdragen al rekening te houden met een indexering. In onderstaande paragrafen wordt een verdere toelichting gegeven op het resultaat en op de oorzaken van de afwijking(en). Tevens wordt per post een analyse gemaakt van de verschillen tussen de realisatie 2018 en de begroting 2018.

Baten

Rijksbijdragen OCW

De rijksbijdragen bedragen € 21.589.000 ten opzichte van een begroot bedrag van € 20.599.000. De belangrijkste oorzaken van de hogere baten van € 990.000 zijn:

- Hogere inkomsten Personele Lumpsum van € 618.000 als gevolg van indexatie door het ministerie. De indexering is voor een aanzienlijk deel een gevolg van de nieuwe CAO waarin een forse loonsverhoging voor het onderwijzend personeel is afgesproken. Tevens is een aanvullende personele groei bekostiging ontvangen van € 52.000.
- Hogere overige OCW subsidies van € 329.000. Deze hogere baten zijn met name het gevolg van een reguliere indexatie van verschillende bekostigingen, dit betreft ca. € 125.000. Daarnaast is er in 2018 extra bekostiging ontvangen voor vreemdelingen en asielzoekers van € 108.000. Tenslotte is er een bedrag van € 85.000 vrijgevallen i.v.m. subsidie voor studieverlof en de subsidie Teambeurs.
- De bijdragen samenwerkingsverbanden van cluster 3 en 4 zijn in totaal € 29.000 hoger dan begroot.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen bedragen € 81.000 ten opzichte van een begroting van € 72.000 wat een verschil betekent van € 9.000 positief. Dit betreft de ontvangen subsidie voor de zomerschool in de gemeente Terneuzen.

Overige baten

De overige baten bedragen € 755.000 ten opzichte van een begroting van € 441.000. De belangrijkste oorzaken voor dit positieve verschil van € 314.000,- zijn:

- Hogere ouderbijdragen en overblijfsvergoedingen van respectievelijk € 34.000 en € 51.000. Hier staan echter ook hogere lasten tegenover. Per saldo is er een gezamenlijk positief resultaat van € 22.000 gerealiseerd, welk aan de private reserve van de betreffende scholen is toegevoegd.
- Hogere doorbelastingen aan derden ad € 15.000 als gevolg van gestegen exploitatiekosten.
- Niet geraamde overige inkomsten personeel ad € 12.000 als gevolg van ontvangen premierestituties.
- Vrijval van subsidies ad. € 25.000 ter dekking van gemaakte kosten in 2018.
- Hogere overige baten ad € 195.000. Dit betreft voor € 130.000 de in 2020 te ontvangen compensatie voor uitgekeerde transitie vergoedingen aan personeel. Deze vordering is op de balans verwerkt onder de financiële vaste activa. Tevens is er € 57.000 ontvangen van de Rabobank in het kader van de wettelijke compensatie regeling rente derivaten.
- Vanuit cluster 2 zijn er in 2018 € 12.000 minder baten ontvangen dan begroot.
-

Lasten

Personeelslasten

De personeelslasten bedragen € 17.425.000 ten opzichte van een begroting van € 16.942.000. De hogere lasten van € 483.000 zijn veroorzaakt door:

Lonen en salarissen

De lonen en salarissen zijn in totaal € 799.000 hoger dan begroot, dit wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door de loonafspraken in de CAO 2018/2019. In de CAO is met betrekking tot de beloning vastgelegd dat:

- de loonschalen van het onderwijzend personeel zijn per september 2018 aangepast. Dit resulteert in een loonstijging van gemiddeld ca. 8,5%;
- de overige medewerkers hebben per september 2018 een salarisverhoging ontvangen van 2,5%;
- iedere medewerker heeft in oktober een eenmalige uitkering van € 750 bruto (naar rato van werktijdfactor) ontvangen;
- het onderwijzend personeel heeft daarnaast een eenmalige uitkering ontvangen van 42% van het nieuwe maandsalaris.

De extra loonkosten in 2018 worden gedekt door de geïndexeerde lumpsum in 2018.

Uitkeringen

Sinds 1 januari 2018 is Perspecto eigen risicodragers voor ziektevervangingen in plaats van hiervoor verzekerd te zijn via het vervangingsfonds. In 2018 is echter nog een bedrag van € 138.000 ontvangen aan uitkeringen van het Vervangingsfonds. Dit betreft de afronding van de afrekening 2016 en correcties over 2017.

De ontvangen uitkeringen van het UWV zijn in 2018 € 52.000 hoger dan begroot

De realisatie van de loonkosten voor (ziekte)vervangingen overschrijden het voor 2018 geraamde budget met ca. € 52.000. Dit is echter het gevolg van de cao loon afspraken. Wordt hiermee rekening gehouden dan is de realisatie (niet) binnen budget geweest.

Overige personeelslasten

De overige personele lasten zijn per saldo € 94.000 lager dan begroot. Dit saldo is echter beïnvloedt doordat in de begroting de lasten van de werkdrukmiddelen begroot zijn onder de overige personeelslasten. In de realisatie is dit echter anders verantwoord. Wordt het saldo hiermee gecorrigeerd dan is er € 118.000 meer uitgegeven dan begroot. Dit komt met name door:

- Aanvullende dotaties aan personele voorzieningen, zie ook paragraaf 5.2, van € 90.000;
- Hogere uitgaven voor externe vervangingen en inhuur ad. € 49.000;
- Hogere werving- en selectiekosten ad. € 24.000;
- Hogere verzekeringskosten personeel ad. € 24.000;
- Hogere overige kosten ad. € 5.000;
- In 2017 is voor uitkeringen WGA/ERD € 31.000 doorbetaald, hier staan inkomsten tegenover;
- Lagere kosten voor organisatieontwikkeling en (juridisch) advies ad € 24.000;
- Lagere professionalisering uitgaven van ca. € 81.000. Het professionaliseringsbudget op schoolniveau is dit jaar wel volledig benut.

Afschrijvingslasten

De afschrijvingslasten zijn € 55.000 hoger dan begroot. In de afschrijvingslasten is het negatieve boekresultaat ad. € 55.000 van de desinvesteringen verwerkt. Exclusief het boekresultaat zijn de gerealiseerde afschrijvingslasten gelijk aan de begroting.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten bedragen € 1.799.000 ten opzichte van een begroting van € 1.468.000. Er is per saldo € 331.000 meer uitgegeven dan begroot. De belangrijkste oorzaak van dit verschil betreft de aanvullende dotatie ten behoeve van de voorziening onderhoud ad. € 250.000. In paragraaf 5.2 wordt dit nader toegelicht. Daarnaast is er ca. € 35.000 meer uitgegeven aan klein onderhoud en installaties. Tenslotte zijn de kosten voor schoonmaak en afvalverwijdering resp. € 27.000 en € 16.000 hoger dan begroot. Een deel van deze extra kosten wordt weer doorbelast aan derden.

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten bedragen € 2.037.000 ten opzichte van de begroting van € 1.718.000. De werkelijke lasten zijn derhalve € 319.000 hoger dan de begrote lasten. De belangrijkste afwijkingen worden veroorzaakt door:

Administratie en beheerslasten

- Hogere repro lasten van € 97.000, dit is inclusief de afkoopkosten van het oude contract ad. € 87.000. Er is een afweging gemaakt om het bestaande contract vroegtijdig te beëindigen en de verouderde machines te vervangen. Deze eenmalige extra kosten worden in 2019 al volledig terugverdiend vanwege de lagere contractwaarde (ca 55% besparing).
- De kosten voor inhuur van deskundigenadvies zijn € 36.000 hoger dan begroot. Dit betreft o.a. advieskosten voor technisch en juridisch huisvestingsadvies en begeleiding van de Europese aanbesteding van de repro.

Inventaris, apparatuur en leermiddelen

- Er is sprake van hogere uitgaven op leermiddelen van € 40.000.
- Verder is er sprake van een overschrijding van ICT kosten met € 92.000. De overschrijding op ICT betreft met name licentiekosten o/p, nl. € 60.000. De stijging van licentiekosten komt onder andere door het gebruik van digitale leeromgevingen waar tablets in bruikleen worden verkregen. Dit betekent dat er geen hardware wordt aangeschaft waardoor er geen afschrijvingslasten zijn. Daarnaast zijn er voor methodes steeds vaker dure licenties nodig.

Overige instellingslasten

- De kosten voor de startgroepen zijn € 70.000 hoger dan begroot vanwege uitbreiding van het aantal groepen en een overeengekomen indexatie van de kostprijs die de Kinderopvang doorberekend.
- De kosten die verband houden met de ouderbijdragen en tussenschoolse opvang zijn respectievelijk € 20.000 en € 28.000. Tegenover deze extra uitgaven staan ook hogere inkomsten welke onder de overige baten zijn verantwoord.
- De overige projectkosten zijn € 44.000 lager, met name doordat een project in samenwerking met de Hogeschool Zeeland niet is opgestart.

Financiële baten en lasten

Als gevolg van een verdere daling van de rente in 2018 zijn de financiële baten over 2018 € 3.000 lager dan begroot.

5.2 Balans

In onderstaande tabel is de balans per 31 december 2018 en 31 december 2017 opgenomen. Waar de exploitatierekening de baten en lasten van een kalenderjaar laat zien, geeft de balans aan welke waarden (activa) er aan het begin en aan het eind van een kalenderjaar in een organisatie aanwezig zijn en waar deze vandaan komen (passiva). De balans laat de situatie per 31 december 2018 zien met als vergelijking de stand per 31 december 2017.

In € 1.000	31-12-2018	31-12-2017		31-12-2018	31-12-2017
ACTIVA			PASSIVA		
Vaste activa					
Materiele Vaste Activa			Eigen Vermogen		
Gebouwen en Terreinen	942	975	Algemene reserve	8.753	8.664
Inventaris en apparatuur	1.692	1.724	Bestemmingsreserve publiek	450	-
Andere vaste bedrijfsmiddelen	522	541	Bestemmingsreserve privaat	369	272
	3.156	3.240		9.572	8.936
Financiële vaste activa			Voorzieningen		
Effecten	130	-	Onderhoud	302	166
	130	-	Personeel	284	221
				586	387
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Vorderingen			Kortlopende schulden		
Debiteuren	43	43	Crediteuren	218	316
Ministerie OCW	971	1.008	Belastingen en premies	888	821
Overige vorderingen	99	201	Overig kortlopende schulden/ overl. Passiva	1.099	1.033
	1.113	1.252		2.205	2.170
Liquide Middelen	7.964	7.001			
	12.363	11.493		12.363	11.493

Vermogenspositie per 31 december 2018

Het eigen vermogen van Perspecto bedraagt ultimo 2018, na verwerking van het resultaat, € 9.572.000 tegenover een eigen vermogen van € 8.936.000 ultimo 2017. Het eigen vermogen is in 2018 toegenomen met het positieve exploitatieresultaat ad € 636.000.

Activa

Materiele Vaste Activa

De materiële vaste activa is met € 84.000 afgenomen ten opzichte van 2017. Er is derhalve meer afgeschreven dan geïnvesteerd. Gedurende 2018 is er voor € 501.000 geïnvesteerd in nieuwe activa. De investeringen zijn als volgt uit te splitsen:

- Inventaris en apparatuur € 373.000.
- Onderwijsleerpakket € 128.000.

Ten opzichte van 2017 is er voor € 32.000 meer geïnvesteerd. In de voorgaande jaren is aanzienlijk minder geïnvesteerd dan in 2018, mede als gevolg van fusies en sluiting van scholen en herverdeling van activa. In 2018 is er met name op ICT gebied flink geïnvesteerd vanwege de aanschaf van chromebooks.

In 2018 is het meerjareninvesteringsplan herijkt en verwerkt in de meerjarenraming 2019-2023. Doel van dit plan is een verantwoorde opbouw van activa en beheersbare afschrijvingslasten.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa ad. € 130.000 op de balans ultimo 2018 betreft de vordering op het UWV inzake de compensatie van de uitgekeerde transitievergoedingen in de periode 2015-2018. De baten zijn in 2018 verwerkt onder de overige opbrengsten.

Vorderingen

De vorderingen bedragen € 1.113.000 en zijn ten opzichte van 2017 afgenomen met € 139.000. Hier zijn geen bijzonderheden te melden. De hoogste vordering ultimo 2017, uitgezonderd OCW, betrof het Vervangingsfonds ad. € 77.000. Dit bedrag is volledig ontvangen in 2018.

Liquide Middelen

De liquide middelen zijn per balansdatum toegenomen met € 963.000. De liquide middelen zijn opgebouwd uit de saldi van de betaalrekening, de schoolbankrekeningen en de depositorekening. De toename van de liquide middelen kan grotendeels toegeschreven worden aan het positieve resultaat.

Passiva

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen is opgebouwd uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves publiek en privaat. Aan de algemene reserve is in 2018 middels resultaat bestemming een bedrag van € 89.000 toegevoegd, zijnde het positieve resultaat 2018 verminderd met de toevoeging aan de bestemmingsreserve publiek en privaat. De algemene reserve bedraagt ultimo 2018 € 8.754.000.

In 2018 is de publieke bestemmingsreserve onderwijskundige vernieuwing schoolgebouwen gevormd. Doel van deze bestemmingsreserve is om investeringen in de huisvesting als gevolg van onderwijskundige vernieuwing, anders dan regulier onderhoud, mogelijk te maken. De hoogte van de reserve is ultimo 2018 bepaald op € 450.000.

De bestemmingsreserve private middelen bestaat uit in het verleden privaat opgebouwde reserves en wordt jaarlijks gemuteerd met het saldo van de private baten en lasten inclusief het pand Lange Bellingstraat te Hulst. In 2018 is tevens de compensatie met betrekking tot rentederivaten toegevoegd aan het private resultaat. In totaal wordt er een bedrag van € 97.000 bestemd. De reserve private middelen is daardoor in 2018 gestegen en bedraagt ultimo 2017 € 369.000.

Voorzieningen

Perspecto heeft ultimo 2018 een drietal voorzieningen. In totaal zijn de voorzieningen in 2018 toegenomen met € 199.000.

- *Voorziening jubilea.* Deze voorziening is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties. In 2018 is een bedrag van € 38.000 onttrokken aan de voorziening jubilea. Sinds 2015 wordt het berekeningsmodel van de PO Raad gebruikt om de benodigde hoogte van de voorziening per ultimo van een jaar te berekenen. Jaarlijks vindt er een herijking plaats. In 2018 is er € 57.500 gedoteerd aan de voorziening. Dit mede doordat de uitkeringen op termijn stijgen wegens de aanpassingen van de CAO loonschalen.
- *Voorziening verrekening uitkeringskosten.* In 2018 is er een voorziening verrekening uitkeringskosten gevormd. Deze voorziening heeft als doel de toekomstige uitkeringskosten die niet door het Participatiefonds worden vergoed en derhalve voor rekening van Perspecto komen af te dekken. De dotatie voor 2018 is berekend op € 62.000.
- *Voorziening groot onderhoud.* Jaarlijks vindt er op basis van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) een globale inspectie plaats en wordt het geplande onderhoud voor de komende 2 jaar opgenomen. Gelet op toekomstige ontwikkelingen zoals nieuwbouw/renovatie van (brede) scholen, was er behoefte aan meer duidelijkheid omtrent de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de MJOP. Gebaseerd op de wet- en regelgeving, recente ontwikkelingen en de lokale situatie zijn de uitgangspunten vastgelegd. De uitgangspunten zijn leidend geweest bij de actualisatie van het MJOP in het najaar van 2018. Rekening houdend met de actualisatie van het MJOP, alsmede met de onttrekkingen en de begrote dotatie in 2018, respectievelijk € 431.000 en € 375.000, is de stand van de voorziening per ultimo 2018 herberekend. Dit heeft geresulteerd in een aanvullende dotatie van € 250.000.

Bij de berekening van de benodigde dotatie aan de voorziening onderhoud is gebruik gemaakt van de tijdelijke regeling die het mogelijk maakt af te wijken van RJ 212.451 en 212.452.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden bedragen ultimo 2018 € 2.205.000 en zijn opgebouwd uit crediteuren (€ 218.000), belastingen en premies (€ 888.000) en overige kortlopende schulden (€ 1.099.000). Ten opzichte van 2017 is er per saldo sprake van een stijging van de kortlopende schulden van € 35.000. Dit kan worden gesplitst in een daling van de crediteuren van € 98.000, een verhoging van de belastingen en premies van € 67.000 en een verhoging van de overige kortlopende schulden van € 66.000.

5.3 Kengetallen per balansdatum

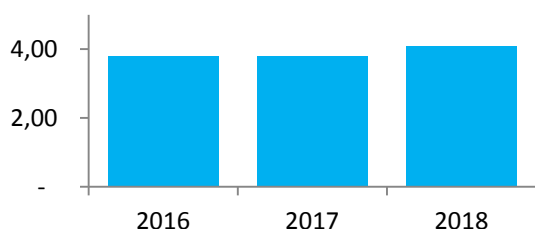
Vanuit bovenstaande staat van baten en lasten (5.1) en balans (5.2) kunnen een aantal kengetallen voor 2018 worden berekend. De kengetallen zijn overgenomen van de kengetallen bij het toezicht op de financiële continuïteit van onderwijsinstellingen zoals gehanteerd door de Inspectie van Onderwijs. De signaleringswaarden die de Inspectie van Onderwijs gebruikt als onderdeel van haar analyse om te bepalen of de financiële positie van een bestuur nader moet worden onderzocht zijn opgenomen ter vergelijking. Tevens zijn de kengetallen over de kalenderjaren 2016 en 2017 opgenomen als vergelijkende cijfers. De kengetallen worden onder de tabel nader toegelicht.

	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	Signaleringswaarde Inspectie
Financiële positie				
Liquiditeit	4,1	3,8	3,8	< 0,75
Solvabiliteit 2	82%	81%	82%	< 30%
Rentabiliteit	2,8%	4,5%	1,3%	
Weerstandsvermogen	43%	42%	38%	<5%
Weerstandsvermogen -/- MVA	29%	27%	22%	<5% - 20%>
Huisvestingsratio	8,4%	7,7%	7,9%	> 10 %
Staat van baten en lasten				
Personele lasten van totaal*	79,8%	81,2%	80,4%	80%-83%
Materiele lasten van totaal*	20,2%	18,8%	19,6%	17%-20%

Liquiditeit (vlottende activa / kort vreemd vermogen)

De liquiditeit drukt de verhouding uit tussen de vlottende activa en de kortlopende schulden. Het geeft aan in hoeverre de organisatie aan zijn betalingsverplichtingen op korte termijn kan voldoen. De liquiditeitspositie geeft de toestand per 31 december weer. Er is sprake van een momentopname. De liquiditeit van Perspecto ligt ruim boven de signaleringswaarde van de Inspectie van Onderwijs. Perspecto hanteert zelf, mede op advies van de PO Raad een signaleringswaarde van 1,0. Ook op grond van die waarde is er sprake van voldoende liquiditeit.

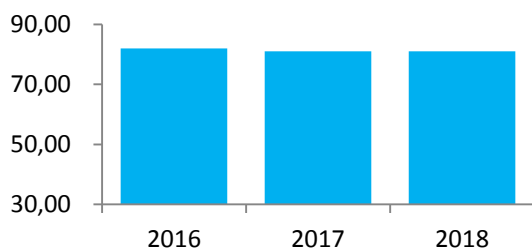
Liquiditeit

Solvabiliteit 2 ((eigen vermogen incl. voorzieningen) / totale passiva)

De solvabiliteit geeft de mate aan waarin het bestuur in staat is op langere termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitspositie geeft de toestand op 31 december weer. Er is sprake van een momentopname. De solvabiliteit 2 is iets gestegen ten opzichte van 31 december 2017. De signaleringswaarde van de Inspectie van Onderwijs voor solvabiliteit 2 is 30%. De solvabiliteit 2 van Perspecto ligt derhalve ruim boven de signaleringswaarde.

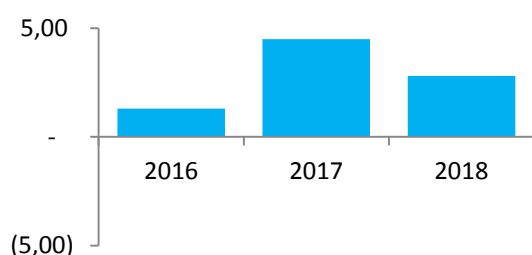
Solvabiliteit 2

Rentabiliteit

De rentabiliteit drukt de verhouding uit tussen het resultaat en de baten. Er wordt hierbij gekeken hoe efficiënt er met de opbrengsten wordt omgegaan. De rentabiliteit geeft binnen de onderwijssector het resultaat weer van het budgetbeheer van een instelling: de mate waarin de baten en lasten met elkaar in evenwicht zijn. Uitgaande van de veronderstelling dat middelen daadwerkelijk aan onderwijs moeten worden besteed zou de rentabiliteit structureel dichtbij nul moeten uitkomen. Als gevolg van het positieve resultaat in 2018 is de rentabiliteit positief. De signaleringswaarden van de Inspectie van Onderwijs voor rentabiliteit is dat die 1-jarig niet kleiner mag zijn dan -10% en 3-jarig niet kleiner mag zijn dan 0%. De rentabiliteit van Perspecto ligt hoger dan beide signaleringswaarden.

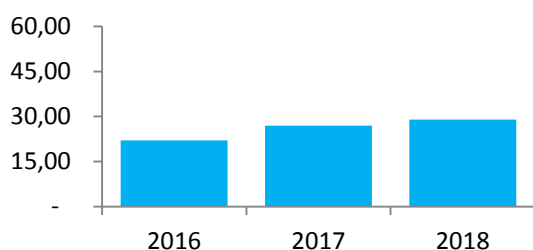
Rentabiliteit

Weerstandvermogen (eigen vermogen / totale baten)

Het weerstandvermogen geeft aan in welke mate een organisatie in staat is toekomstige negatieve of nadelige ontwikkelingen (risico's) op te vangen. Te hoge reserves kunnen duiden op spaargedrag terwijl te lage reserves kunnen duiden op zorgeloos financieel management. De Inspectie van Onderwijs hanteert een signaleringswaarde van 5%. Het weerstandvermogen van Perspecto ligt daar ruim boven. Daaruit valt te concluderen dat Perspecto over voldoende vermogen bezit om risico's op te vangen. In tijden van krimp een geruststelling voor de continuïteit van de organisatie. Verlaging van het weerstandvermogen is voor Perspecto tot nu toe geen doel op zich geweest. Perspecto ontwikkelt plannen om een deel van de vrije ruimte te benutten voor nieuw beleid. De middelen dienen ingezet te worden om de kwaliteit van het onderwijs duurzaam te verhogen. Dit kan zowel materieel, bijvoorbeeld verduurzaming van schoolgebouwen, als investering in personeel, bijvoorbeeld ter bestrijding van het lerarentekort, zijn.

Weerstandsvermogen - MVA

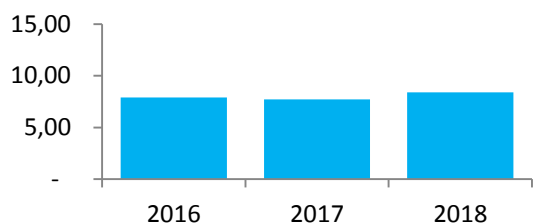

In bovenstaande berekening van het weerstandsvermogen wordt geen rekening gehouden met vermogen dat “vast” zit in materiële activa. Omdat de activa niet vrij besteedbaar is, wordt het beter geacht het eigen vermogen hiermee te corrigeren en te verminderen met de materiële vaste activa. Volgens deze methode, door de PO Raad benoemd als “de methode PwC”, bevindt het weerstandsvermogen van Perspecto zich ultimo 2018 binnen de door PwC gehanteerde bandbreedtes.

Huisvestingsratio ((huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen) / totale lasten)

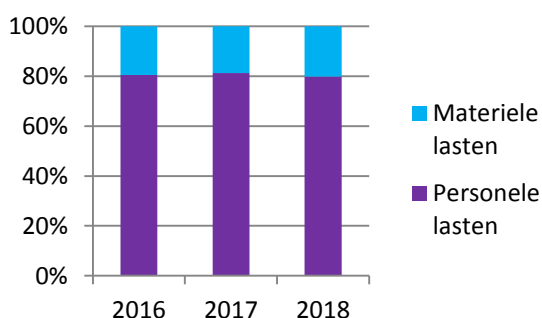
Dit nieuwe kengetal geeft de verhouding aan tussen de huisvestingslasten en de totale lasten. De Inspectie van Onderwijs hanteert hiervoor een signaleringswaarde van 10%. De huisvestingsratio voor Perspecto is lager dan de signaleringswaarde. In 2018 is de waarde wel hoger dan de 2 voorgaande jaren als gevolg van de extra dotatie aan de voorziening huisvesting.

Huisvestingsratio

Personele lasten

De personele lasten leggen in 2018 wederom het grootste beslag op de totale lasten, te weten 80%. Het beleid van Perspecto is erop gericht om de personele lasten in lijn te houden met de landelijke normen. Uit de kengetallen van de laatste 3 jaren valt te concluderen dat de personele lasten de laatste jaren redelijk stabiel zijn. Tevens blijkt hieruit dat zowel de personele als de materiële lasten zich bevinden binnen de landelijke richtlijnen.

5.4 Prestatiebox

In 2018 is een bedrag van € 589.000 ontvangen inzake de rijksbekostiging Prestatiebox. De middelen zijn onder andere besteed aan professionalisering (zowel schoolleiders als leraren) via extra formatieve facilitering, nascholing en schoolbegeleiding zowel individueel als in teamverband. In het kader van duurzame onderwijsverbetering en ict ontwikkeling zijn alle Perspecto scholen al enige jaren aangesloten op glasvezel. Dit is noodzakelijk om efficiënt gebruik te kunnen maken van moderne (digitale) lesmethodes. Perspecto investeert in excellent onderwijs, onder andere via Leonardo onderwijs. De middelen voor cultuureducatieve activiteiten zijn volledig ingezet via cultuurmenu's op alle scholen.

5.5 Werkdrukmiddelen

In het regeerakkoord is afgesproken dat er structureel middelen vrijkomen voor de verlaging van werkdruk in het primair onderwijs. De middelen zijn als gevolg van het werkdrukakkoord d.d. 9 februari 2018 deels al vervroegd beschikbaar gekomen. Vanaf schooljaar 2018/2019 ontvangen de scholen van Perspecto derhalve middelen ter verlaging van de werkdruk. Conform de essentie van het werkdrukakkoord, "schoolteams aan zet" zijn de scholen aan het werk gegaan:

- Op iedere school is het gesprek gevoerd over de knelpunten die werknemers ervaren en de oplossingen die zij hiervoor voorzien en bepalen. Dit gesprek heeft plaats gevonden in het gehele team van schooldirecteur, leraren en eventueel overig personeel.
- Op basis van dat gesprek is door de schooldirecteur een bestedingsplan, volgens het ter beschikbaar gestelde format, opgesteld voor de inzet van de werkdrukmiddelen dat ter instemming is voorgelegd aan de P-MR.
- Het bestedingsplan bevat naast de bestedingsdoelen de verwachtingen met betrekking tot de vermindering van de werkdruk, ook de wijze waarop de P-MR zal toezien op de inzet en de besteding van deze werkdrukmiddelen en het gevolgde proces.

Alle opgestelde en ondertekende plannen zijn ter controle aan het bestuur voorgelegd. De controle was met name procedureel: zijn de plannen opgesteld conform de afspraken van het werkdrukakkoord? Alle aangeboden plannen zijn akkoord bevonden en geëffectueerd.

In 2018 is door Perspecto in totaal voor € 212.067 aan werkdrukmiddelen ontvangen. Daarvan is op basis van de plannen € 179.494 besteed. Het verschil van € 32.573 is via de balans beschikbaar voor het resterende gedeelte van schooljaar 2018/2019. In onderstaande tabel is weergegeven waar de extra middelen (geconsolideerd) aan zijn besteed.

Bestedingscategorie	Besteed bedrag	Toelichting
Personeel	41.268	Betreft met name onderwijs ondersteunend personeel
Materieel	125.869	Een groot aantal scholen heeft gekozen om chromebooks aan te schaffen. Door de ingerichte DLWO inclusief zelf corrigerende software wordt de werkdruk minder.
Professionalisering	2.385	Geen bijzonderheden
Overig	9.972	Onder andere uitbesteding van de TSO
Totaal	179.494	

Naast bovenstaande financiële maatregelen zijn er door diverse scholen ook niet financiële maatregelen genomen. Dit betreft onder andere het reduceren van vergaderingen, aanpassing van de toetskalender en heroverwegen van diverse buitenschoolse activiteiten.

Na afloop van het schooljaar zal de schooldirecteur de P-MR informeren over de besteding en de inzet van eventuele niet bestede middelen.

5.6 Treasury

In het treasurystatuut van Perspecto is het beleid met betrekking tot beleggen en belenen verwoord. De volgende aspecten komen in het statuut naar voren:

- Doelstelling treasuryfunctie
- Interne organisatie treasuryfunctie
- Informatievoorziening.

Treasury heeft bij Perspecto primair als doel het beheeren van financiële risico's en secundair het maximaliseren van beleggingsopbrengsten respectievelijk het reduceren van financieringskosten. De primaire doelstelling van Perspecto is het werkzaam zijn op het gebied van het primair onderwijs. Als gevolg hiervan is het beleggen en financieren ondergeschikt en dienend aan de primaire doelstelling. De algehele doelstelling voor de treasuryfunctie bij Perspecto is dat deze de financiële continuïteit van de organisatie waarborgt.

Perspecto doet ingevolge het treasurystatuut ieder jaar verslag ten aanzien van het beleid en de praktijk van beleggingen die met de publieke middelen worden uitgezet en van leningen die worden aangegaan.

In het verslagjaar 2017 en 2018 had Perspecto geen publieke middelen belegd. Deze risicomijdende invulling van de treasuryfunctie is conform het treasurystatuut. Een nadere toelichting op de liquide middelen van de stichting is terug te vinden in de jaarrekening 2018.

Tevens was er in de verslagjaren 2017 en 2018 geen sprake van uitstaande leningen, per balansdatum noch gedurende het verslagjaar.

Perspecto heeft op basis van haar treasurystatuut rentederivaten uitgesloten en maakt derhalve ook in de praktijk geen gebruik van rentederivaten.

Tot slot kan er nog worden gemeld dat er zich in het verslagjaar geen liquiditeitsprobleem heeft voorgedaan.

5.7 Continuïteitsparagraaf

Kengetallen

	2018	2019	2020	2021	2022
Personele bezetting in FTE (per 31-12 van jaar)					
Bestuur en directie	16,6	21,4	21,4	21,4	21,4
Onderwijzend personeel	191,7	198,7	192,5	188,4	184,3
Onderwijs ondersteunend personeel	15,5	13,3	13,3	13,3	13,3
Leerlingaantallen (op 1-10 van jaar)	3.215	3.137	3.098	3.040	2.981

Toelichting op de kengetallen

De terugloop van het aantal leerlingen in Zeeuws-Vlaanderen en ook bij Perspecto is nog steeds substantieel. Het leerlingenaantal van Perspecto daalt naar verwachting in de periode tot 2018-2022 met 234 leerlingen.

Perspecto heeft als gevolg van het sociaal plan, dat gedurende de periode 2014-2017 geëffectueerd is, een gelijkmatiger leeftijdsopbouw gerealiseerd en de basisformatie in evenwicht gebracht met de bekostiging. De komende jaren zal het, vanwege het tekort aan (kwalitatieve) leerkrachten, een uitdaging zijn om de basisformatie op te vullen.

Op basis van de leerlingenprognoses, die 2 keer per jaar worden geactualiseerd, wordt telkens de streefformatie aangepast en gemonitord of die in lijn blijft met de leerling ontwikkeling. In bovenstaande overzicht zijn de vaste verplichtingen inclusief de flexibele A pool opgenomen.

Meerjarenbalans

In € 1.000	2018	2019	2020	2021	2022
ACTIVA					
Vaste Activa					
Materiele vaste activa	3.156	3.232	3.015	2.810	2.710
Financiële vaste activa	130	0	0	0	0
Totaal vaste activa	3.286	3.232	3.015	2.810	2.709
Vlottende activa	1.113	1.251	1.251	1.251	1.251
Liquide middelen	7.964	7.805	8.365	8.475	8.272
TOTAAL ACTIVA	12.363	12.289	12.632	12.536	12.233
PASSIVA					
Eigen vermogen					
Algemene reserve	8.753	9.476	9.753	9.679	9.271
Bestemmingsreserve Publiek	450	0	0	0	0
Bestemmingsreserve privaat	369	272	272	272	272
Voorzieningen	586	371	437	415	520
Kortlopende schulden	2.205	2.170	2.170	2.170	2.170
TOTAAL PASSIVA	12.363	12.289	12.632	12.536	12.233

Conform wet- en regelgeving dient in de continuïteitsparagraaf de gerealiseerde balans en staat van baten en lasten over het betreffende boekjaar opgenomen te worden alsmede de door de Raad van Toezicht goedgekeurde meerjarenbegroting bestaande uit de balans en staat van baten lasten. Omdat de meerjarenbegroting eerder wordt goedgekeurd dan het opmaken van de jaarrekening, heeft geen doorrekening plaatsgevonden vanuit de gerealiseerde balans met de goedgekeurde meerjarenbalans opgenomen in de continuïteitsparagraaf.

Toelichting op de meerjarenbalans

Perspecto beschikt over een formatie die in lijn is met het aantal leerlingen. De leerlingen-ontwikkeling en de daaraan gekoppelde formatie blijft de hoogste aandacht houden en wordt minimaal 2 keer getoetst. Daarnaast moet er aandacht zijn om de materiële overschrijding beheersbaar te houden. Deze wordt onder andere veroorzaakt door leegstand van schoolgebouwen en is in die zin moeilijk beïnvloedbaar. Door middel van een meerjaren investeringsplan is de opbouw en het verloop van (toekomstige) activa in beeld gebracht.

Financieringsstructuur

Perspecto heeft de activa volledig gefinancierd met eigen vermogen. Er zijn geen langlopende leningen aangetrokken, waardoor de rentelast in de exploitatie zeer beperkt is. Voor de komende jaren wordt hierin geen verandering voorzien.

Huisvestingsbeleid

In 2018 is het meerjarenonderhoudsplan herijkt. Aandachtspunt blijft het terugdringen van de leegstand en de daarmee gepaard gaande exploitatielasten. In 2018 is samen met ProBaz en de gemeente Terneuzen een onderzoek gestart naar de mogelijkheden van nieuwbouw in de Rivierenbuurt en in de kern Hoek. De planning is dat medio 2019 een voorstel aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. Daarna zal in schooljaar 2019/2020 een vergelijkbaar traject voor de school in Westdorpe worden opgestart.

Eigen vermogen en voorzieningen

De mutaties in de algemene reserve bestaan uit het exploitatieresultaat van de betreffende jaren. De voorzieningen ultimo 2018 uit een voorziening jubilea, een voorziening verrekening van uitkeringskosten en een voorziening onderhoud. Alle voorzieningen zijn herijkt en de dotatie is aangepast op toekomstige onttrekkingen.

Meerjaren exploitatie

In € 1.000	2018	2019	2020	2021	2022
BATEN					
Rijksbijdragen	21.589	22.043	21.265	20.540	19.909
Overige overheidsbijdragen	81	63	63	63	63
Overige baten	755	363	351	349	346
TOTAAL BATEN	22.425	22.469	21.679	20.952	20.318
LASTEN					
Personeelslasten	17.425	18.420	17.783	17.445	17.192
Afschrijvingen	586	521	495	478	479
Huisvestingslasten	1.799	1.481	1.477	1.474	1.466
Overige lasten	2.037	1.808	1.707	1.663	1.624
TOTAAL LASTEN	21.846	22.229	21.462	21.060	20.761
Saldo baten en lasten	579	240	217	-108	-443
Financiële baten en lasten	57	60	60	35	35
Exploitatieresultaat	636	300	277	-73	-408

Toelichting op de meerjaren exploitatie

De meerjaren exploitatie is gebaseerd op de goedgekeurde begroting 2019 en meerjarenraming 2020-2023. Deze laat een positief resultaat zien voor 2019 en 2020. Vanaf 2021 is er sprake van een negatief resultaat veroorzaakt door het fasegewijs wegvallen van de fusiecompensatie middelen. Deze middelen worden, naast de bekostiging van de startgroepen, met name gebruikt voor extra personele facilitering bovenop de basisformatie.

Vanaf schooljaar 2018/2019 worden extra middelen ontvangen voor werkdrukverlichting. Zoals hiervoor al is aangegeven is er binnen het bestaande formatie beleid van Perspecto al extra facilitering voor werkdrukverlichting opgenomen die bekostigd wordt vanuit de fusie compensatiemiddelen. Door het beschikbaar komen van de extra middelen kan het verdwijnen van de fusiecompensatie middelen gedeeltelijk worden gecompenseerd en het bestaande beleid worden gecontinueerd, dan wel een afweging worden gemaakt de middelen anders in te zetten. Die keuze ligt formeel op schoolniveau. Het anders inzetten van de werkdrukmiddelen heeft dan wel effect op de benodigde formatie.

Conclusie:

Het meerjarenperspectief maakt duidelijk dat Perspecto er goed voorstaat. De begroting in 2022 sluit voorslagnog met een tekort, maar is gelet op de termijn nog bij te sturen. Met name de personele component is beïnvloedbaar. Er zal de komende jaren een aanzienlijk deel van het personeelsbestand uitstromen wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Het opvullen van de ontstane benoemingsruimte zal een uitdaging op zich zijn.

Het voortbestaan van de startgroepen is nog steeds onzeker. Op dit moment heeft Perspecto slechts toestemming om deze te financieren vanuit de fusie compensatie middelen, deze vallen weg per 1 augustus 2021. Het voortbestaan van de startgroepen is echter van cruciaal belang. Dit enerzijds voor de toekomst van het primair -, het voortgezet- én het beroepsonderwijs in Zeeuws-Vlaanderen en anderzijds voor de leefbaarheid van Zeeuws-Vlaanderen. Er zijn met de verschillende samenwerkingspartners, de gemeenten en andere belanghebbende verschillende initiatieven gestart om dit probleem in “Den Haag” op de agenda te krijgen met als doel de toekomst van de startgroepen te borgen. Recente uitspraken vanuit “Den Haag” lijken aan te geven dat dit succes heeft. Tot concrete toezeggingen heeft dit echter voorslagnog niet geleid.

De financiële positie van Perspecto blijft de komende jaren naar verwachting stabiel en gezond. De grootste krimp is gedurende periode 2015-2017 opgevangen door uitvoering van het sociaal plan waarbij de basisformatie in lijn met de dalende leerlingaantallen is gebracht.

In de risicoparagraaf, die onderdeel uitmaakt van hoofdstuk 7, worden mogelijke risico’s beschreven welke van invloed kunnen zijn op toekomstige resultaten.

Hoofdstuk 6 Wet Normering Topinkomens

Op 1 januari 2013 is de Wet Normering Topinkomens bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sectoren, hierna kortweg WNT, in werking getreden. De WNT is van toepassing op Onderwijsgroep Perspecto. Voor het onderwijs geldt specifiek de Regeling bezoldiging Topfunctionarissen OCW-sectoren. In deze regeling is het bezoldigingsmaximum van topfunctionarissen en toezichthouders gekoppeld aan de complexiteit van de organisatie. Het voor Onderwijsgroep Perspecto toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 146.000, zijnde het bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse D en complexiteitspunten per criterium: gemiddelde baten (4) + gemiddeld aantal leerlingen (3) + gemiddeld aantal onderwijssoorten (2) = totaal (9). Het bezoldigingsmaximum 2018 is door de Raad van Toezicht vastgesteld op 18 december 2017.

6.1 Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Bedragen x € 1		S.T.J. van Alphen
Functiegegevens		College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2018		1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,0
Dienstbetrekking?		ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding		€ 113.453
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 17.788
<i>Subtotaal</i>		€ 131.240
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		€ 146.000
-/- onverschuldigd betaald bedrag		€ 0
Totale bezoldiging		€ 131.240
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.V.T.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.V.T.
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017		1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,0
Dienstbetrekking?		ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding		€ 107.382
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 16.598
<i>Subtotaal</i>		€ 123.980
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		€ 141.000
Totale bezoldiging 2017		€ 123.980

6.2 Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	V.E. van Esbroeck	A. Timmerman	G. Peeters
Functiegegevens	Voorzitter	Secretaris	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 5.079	€ 5.079	€ 5.079
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 21.900	€ 14.600	€ 14.600
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.
Gegevens 2017			
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Totale bezoldiging	€ 5.079	€ 5.079	€ 5.079
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 21.150	€ 14.100	€ 14.100

Bedragen x € 1	Mr. P.C.J. Roeland	L. Weemaes	A.A. Verschelling
Functiegegevens	Penningmeester	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 5.079	€ 5.079	€ 5.079
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 14.600	€ 14.600	€ 14.600
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.
Gegevens 2017			
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Totale bezoldiging	€ 5.079	€ 5.079	€ 5.079
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 14.100	€ 14.100	€ 14.100

6.3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Hoofdstuk 7 Toekomstparagraaf

7.1 Toekomstige ontwikkelingen

In 2018 is de basis gelegd voor het nieuwe Strategische Koersdocument. Hierin bouwen we verder op het strategisch plan 2015-2019, “Ruimte voor het onderwijs van morgen”. Op de speerpunten die we daar geformuleerd hadden ontwikkelen we verder. We kiezen ervoor om in deze speerpunten de school centraal te stellen, daar gebeurt het immers. De speerpunten zijn uitgewerkt in actielijnen.

Hierin onderscheiden we deze speerpunten:

Speerpunt 1: School en kind

De school is voor alle kinderen een liefdevolle plek om te leren, te ontwikkelen, te spelen en te verblijven. Passend bij de omgeving. Dat betekent dat er pluriformiteit is binnen Perspecto en dat scholen ruimte hebben om koers te bepalen.

Speerpunt 2: School en professionals

De school is voor onze professionals een veilige werkplek om tot ontplooiing te komen, te ontwikkelen, van betekenis te zijn en voldoening te vinden. We waarderen hen, inspireren hen en dagen hen uit. We bieden ze een werkplek waar ze werkplezier beleven.

Speerpunt 3: School en omgeving

We kunnen het niet alleen. Samen met ouders/verzorgers, kinderen en professionals vormen we een school. Onze scholen staan in verbinding met hun omgeving. Zoals een ouder het verwoordde: *de school als verbindingsruimte in een samenleving die steeds verandert*.

Om kinderen voor te bereiden op hun verdere toekomst werken we samen met andere partners, binnen en buiten het onderwijs. Samen met hen bouwen we aan Zeeuws Vlaanderen, de beste plek voor kinderen om op te groeien. Voor hen zijn we een betrouwbare en innovatieve partner.

7.2 Risico-inventarisatie en –beheersing

Risicobeheersing

De basis voor risicobeheersing is een tijdige monitoring van ontwikkeling. Middels een Planning & Control cyclus (P&C-cyclus) vindt beheersing van de risico's plaats waardoor, indien noodzakelijk, tijdig ingegrepen kan worden. In periodieke integrale managementrapportages worden gedurende het jaar de geformuleerde doelstellingen gevolgd en waar nodig bijgesteld. Per beleidsdomein worden kernindicatoren en eventuele risico's gerapporteerd. Tevens worden de resultaten van eerder ingezette acties gerapporteerd en wordt verslag gedaan van voorgenomen acties. Het College van Bestuur bespreekt de managementrapportage met de Raad van Toezicht. Daarnaast maken onder andere ook het opstellen van een (financiële) maandrapportage, de meerjarenbegroting en een meerjaren formatieplanning onderdeel uit van de P&C-cyclus.

Perspecto heeft een risicoanalyse en –beheersing opgesteld met daarin een beschrijving van:

- De risico's en onzekerheden met belangrijke 'impact' in het afgelopen boekjaar en de gevolgen daarvan op de onderwijsinstelling.
- De bereidheid om de voornaamste risico's en onzekerheden al dan niet af te dekken (de zogenoemde risicobereidheid).
- De getroffen beheersingsmaatregelen inzake deze voornaamste risico's en onzekerheden.
- De verwachte 'impact' op de resultaten en/of financiële positie indien één of meer van deze voornaamste risico's of onzekerheden zich zouden voordoen.
- De verbeteringen in het systeem van risicomanagement die zijn of worden aangebracht.

De risicoanalyse en –beheersing is als *bijlage 2* opgenomen bij dit bestuur verslag 2018. Onderstaand worden een aantal aspecten nader toegelicht.

Krimp aantal leerlingen en prognose van het aantal leerlingen

In de periode 2018 – 2022 zal naar verwachting het aantal leerlingen afnemen van 3.215 tot 2.981 in 2022. Dit is een afname van in totaal 234 leerlingen en een totale krimp van ca. 7,5%. Twee maal per jaar wordt er een prognose van het aantal leerlingen opgesteld door Perspecto. De ervaring leert dat de prognose betrouwbaar is, maar desondanks treden er door onvoorziene en niet beïnvloedbare ontwikkelingen relatief kleine verschillen op tussen prognose en realisatie. Voorzichtigheidshalve worden de leerlingaantallen in de prognose dan ook verminderd met 1% in de meerjaren begroting en in het -bestuur formatieplan. Door de krimp ontstaat ook een situatie van afnemende baten, en omdat baten en lasten in evenwicht moeten zijn, leidt dat in vele gevallen ook tot een afnemende formatie. Naast een betrouwbare prognose is dus van belang dat de personele verplichtingen die worden aangegaan structureel betaalbaar blijven. Dat wordt ondervangen in het begrotingsproces en het proces dat leidt tot het bestuursformatieplan.

Personeel

De personeelskosten vormen het grootste deel van de totale lasten van Onderwijsgroep Perspecto. Derhalve is een adequate personeelsplanning van groot belang om het risico op een personele bezetting die niet aansluit op de financiële mogelijkheden en de gewenste personele inzet in de hand te houden. Gelet op de krappe arbeidsmarkt voor onderwijs personeel en de natuurlijke uitstroom de komende jaren, is het risico op een te hoge formatie beperkt.

Daarnaast loopt een organisatie andere personele risico's zoals vervangingskosten door ziekte van werknemers, al dan niet langdurig en structureel van aard. Middels verzekeringen

kunnen deze risico's beperkt worden. Perspecto heeft deze risico's deels afgedekt door herverzekering van het risico op gedeeltelijke arbeid(on)geschiktheid (WGA). Per 2018 is Perspecto niet langer aangesloten bij het Vervangingsfonds en derhalve eigen risico drager voor vervangingen wegens ziekte.

Daarnaast loopt een organisatie ook andere personele risico's zoals arbeidsconflicten en onverwacht verloop van personeel. Deze situaties kunnen impact hebben op de kwaliteit van onderwijs en/of het imago van een school. Perspecto neemt dan ook maatregelen in haar personeelsbeleid om deze risico's zo veel als mogelijk te beperken.

Onderwijskwaliteit

Hoewel de kwaliteit van de Perspectoscholen in overwegende mate goed is te noemen, wordt er zeer scherp op de onderwijsontwikkeling en resultaten gestuurd teneinde onderwijskwaliteit te bewaken. Naast het monitoren van de onderwijsopbrengsten in termen als cijfers, toetsen wij middels halfjaarlijkse evaluaties de kwaliteit op onze scholen. Het vakmanschap van directeuren en leerkrachten is het belangrijkste middel om risico's op het gebied van onderwijskwaliteit te beperken. Scholen ontwikkelen daarvoor de competentie om via een adequate zelfevaluatie de kwaliteit van het onderwijs op de eigen school te bewaken. Dit vakmanschap dient op peil te worden gehouden en verdient extra aandacht in de professionalisering. Dit is een van de speerpunten in het strategisch plan.

Bekostiging

De benadering van het begrotingsproces is veranderd ten opzichte van voorgaande jaren; er is minder voorzichtig begroot. Door in de begroting al rekening te houden met indexering van de Rijksbekostiging trachten we de te verwachten beschikbare middelen zo doelmatig mogelijk in te zetten in het onderwijsproces. Tot en met 2018 werd uitgegaan van de gepubliceerde bekostigingen waardoor jaarlijks in het laatste kwartaal sprake was van een financiële meevaller. Vanaf 2019 doen we een aanname voor indexering van de bekostiging waarbij we ons baseren op het recente verleden. Dit betekent een risico dat de daadwerkelijke indexering lager uitvalt dan begroot.

Een ander risico betreft de aanpassingen die plaats kunnen vinden door beleidswijzigingen van het ministerie. Bekostigingen kunnen hoger of lager uitvallen, of soms, door middel van de kasschuif systematiek die het ministerie toepast, aangepast worden in de tijd.

Wij trachten de risico's op dit gebied zo veel mogelijk te beheersen door optimaal geïnformeerd te blijven via de belangenorganisaties en netwerk.

Passend onderwijs

Passend onderwijs is ingevoerd per 1 augustus 2014. Door de invoering van Passend Onderwijs wordt de reguliere basisschool geacht meer zorg te bieden aan alle leerlingen. Dat betekent ook minder verwijzen naar scholen voor speciaal onderwijs en de kinderen die extra zorg nodig hebben, die zorg te bieden op de eigen school. Om die reden is het noodzakelijk extra te investeren in de kwaliteit van het onderwijs en (inzet) van medewerkers. Dat wordt voor een belangrijk deel bekostigd door de middelen die vanuit het Regionaal Samenwerkingsverband Passend Onderwijs worden ontvangen.

De bekostiging die daarvoor wordt ontvangen is, met name in meerjarenperspectief, onzeker en aan wijzigingen onderhevig. Via de P&C-cyclus wordt de ontwikkeling van de beschikbare budgetten gemonitord zodat waar nodig kan worden bijgestuurd om het risico te beperken.

Een van de elementen die invloed hebben op de middelen die vanuit het samenwerkingsverband worden ontvangen is het verwijzingspercentage naar het speciaal basisonderwijs (SBO). Perspecto evalueert periodiek de mate waarin wordt verwezen en de oorzaken van de ontwikkeling daarvan. Dit enerzijds om passend en kwalitatief goed onderwijs aan te kunnen blijven bieden en anderzijds om de financiële impact te kunnen beoordelen.

Hoofdstuk 8 Medezeggenschap en toezichthouder

8.1 GMR: verslag 2018

Opzet van de (P)GMR vergaderingen

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad vergadert met de oudergeleding en de personeelsgeleding (GMR) of alleen met de personeelsgeleding (PGMR). Wat besproken is in de PGMR vergaderingen komt altijd terug in de GMR vergaderingen, zodat de oudergeleding volledig geïnformeerd wordt en kan meedenken. Op deze manier kan er een gefundeerd GMR standpunt worden ontwikkeld. Er zijn acht GMR-vergaderingen geweest en één PGMR-vergaderingen. De beleidsstukken worden steeds vaker aan het begin van het proces ter informatie aan de GMR voorgelegd. Zo is de GMR meer betrokken bij het proces voordat zij een GMR-verzoek ontvangen waarbij de (P)GMR wordt gevraagd om een instemming of advies. Dit GMR-verzoek wordt na een besluitvorming ondertekend door de voorzitter en secretaris van de GMR en eventueel voorzien van adviezen, feedback of afspraken. De voorzitter College van Bestuur is altijd bij de vergaderingen aanwezig. Met regelmaat zijn de verschillende stafhoofden tijdens de vergaderingen aanwezig. De GMR en de Raad van Toezicht komen jaarlijks twee keer bijeen. De agenda voor de vergadering wordt samengesteld door de voorzitters en de bestuurder. Het gezamenlijk overleg tussen de GMR en de Raad van Toezicht had dit schooljaar een andere opzet. Het was een studie/werkbijeenkomst met als thema: 'het waarde{n} gedreven samenspel tussen medezeggenschap, bestuur en intern toezicht'.

Met betrekking tot de agendapunten komen enkele punten jaarlijks terug zoals: de (Meerjaren)begrotingen, het (Meerjaren)bestuursformatieplan, de bestuurs- en managementrapportages, kwaliteitsrapportage en het jaarverslag/jaarrekening.

De GMR heeft zich dit jaar geprofessionaliseerd in haar taak door middel van een scholing op maat. Binnen de GMR is expertise opgebouwd door scholing van één GMR-lid met betrekking tot kennis van financiën.

Themabijeenkomst MR-en/directeuren

De GMR verzorgt jaarlijks in februari/maart een themabijeenkomst voor MR leden en Directeuren. Thema van de bijeenkomst in 2018 was : 'versterken van de rol oudergeleding'.

Werkgroepen

- Voorbereiding thema avond MR leden en Directeuren.
- Herziening functiehuis.
- Evaluatie proces Meerjarenbestuursformatieplan 2018-2019.
- Verkiezingscommissie tijdens verkiezingen GMR leden.
- Uitwerking scholing op maat voor GMR Og Perspecto.

Punten vanuit de medezeggenschapsraden:

Via bezoeken van de contactpersonen vanuit de GMR aan de verschillende MR-en of via mailcontact zijn diverse vragen binnengekomen vanuit de MR-en. Alle vragen werden door de contactpersoon van de betreffende MR of door de secretaris GMR ingebracht en bespreekbaar gemaakt tijdens de GMR vergaderingen. De betreffende MR ontving na afloop een terugkoppeling. De vragen waren vooral gericht op de inzet werkdrukmiddelen en de stakingen. De meeste vragen konden worden teruggekoppeld naar de directeur of werden voorgelegd aan de voorzitter CvB.

Afspraken binnen de GMR:

De afspraken worden jaarlijks vastgelegd in het huishoudelijk reglement en communicatieprotocol.

8.2 Raad van Toezicht

De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de RvT zijn vastgelegd in de statuten van de stichting. In de statuten zijn onder andere opgenomen de wettelijke minimumeisen waarmee het intern toezicht belast is. De 3 belangrijkste taken en verantwoordelijkheden zijn: toezicht houden, het met raad terzijde staan van het College van Bestuur en de rol van werkgever van het College van Bestuur. In paragraaf 2.3 zijn we reeds ingegaan op de wijze waarop Perspecto bestuur en toezicht gescheiden heeft.

De wet op het primair onderwijs schrijft voor dat de intern toezichthouder ten minste belast is met:

1. het goedkeuren van de begroting en het jaarverslag en, indien van toepassing, het strategisch meerjarenplan;
2. de inrichting van het bevoegd gezag;
3. het toezien op de naleving door het bestuur van wettelijke verplichtingen, de code voor goed bestuur, en de afwijkingen van die code;
4. het toezien op de rechtmatige verwerving en de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen van de school verkregen op grond van deze wet;
5. het aanwijzen van een accountant die verslag uitbrengt aan de toezichthouder of het toezichthoudend orgaan, en
6. het jaarlijks afleggen van verantwoording over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld onder a tot en met d, in het jaarverslag.

Aan deze wettelijke verplichting is voldaan in 2018. Daarnaast is verantwoording ontvangen van het College van Bestuur over de volgende onderwerpen:

- a. Organisatieontwikkeling en governance;
- b. Bestuurlijke ontwikkelingen intern en extern, o.a. voortgang voorzieningenplan;
- c. Personeel: bestuursformatieplan;
- d. Onderwijs, ondersteuning en kwaliteit ;
- e. Identiteit;
- f. Bestuurlijke kwartaalrapportages waarin de voortgang van het jaarplan en de financiële resultaten worden gemonitord.

Regelmatig vindt er toetsing plaats of de uitgezette acties tot het beoogde resultaat hebben geleid. De RvT belegt hiertoe een vergadering met het College van Bestuur. In 2018 hebben 8 reguliere momenten van overleg plaatsgevonden.

De Raad van Toezicht heeft vastgesteld dat er een groot aantal stappen is gezet ten aanzien van de ontwikkelingen van de organisatie. De volgende aspecten zullen de komende periode aan de orde (blijven) komen:

- a. Governance en rolneming Raad van Toezicht, College van Bestuur en GMR;
- b. Maatschappelijke positie;
- c. Ontwikkeling naar de toekomst: voorzieningenplan in de regio Zeeuws Vlaanderen en bestuurlijke samenwerking in de regio;
- d. Identiteit.

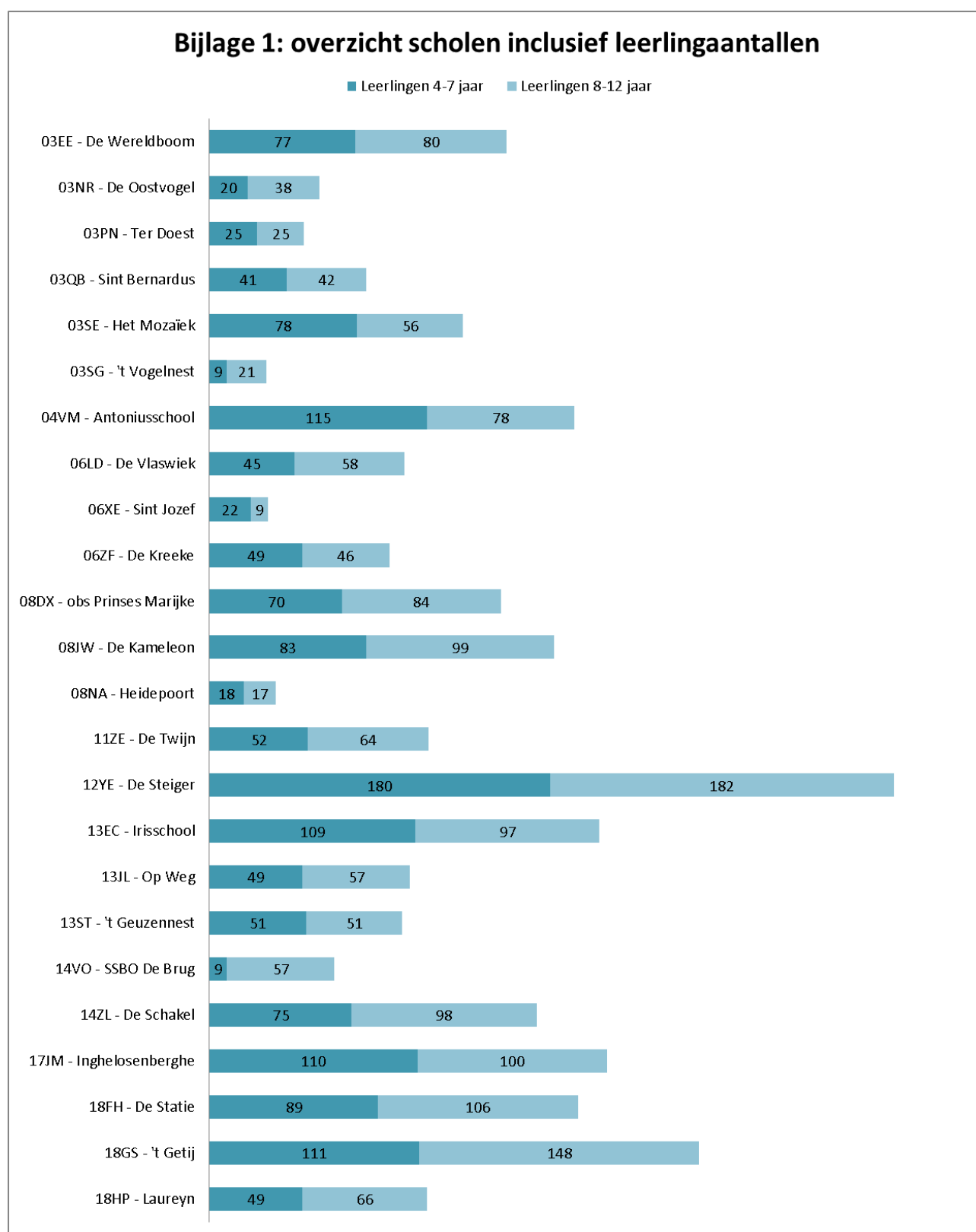
Bij de samenstelling van de RvT wordt er naar gestreefd om voor elk beleidsdomein een lid te benoemen dat gekwalificeerd is. Er is een lijst van aftreden opgesteld. Op het moment dat er zich een vacature voordoet, wordt een kandidaat gezocht waarbij de benodigde competenties vooraf zijn beschreven. Werving vindt via de gebruikelijke (statutaire) kanalen plaats. De samenstelling van de Raad van Toezicht was ultimo 2018 als volgt:

Venant van Esbroeck, voorzitter
Toine Timmerman, secretaris
Peter Roeland, penningmeester
George Peeters, lid
Bert Verschelling, lid
Luc Weemaes, lid

De Raad van Toezicht heeft omtrent de eigen beloning het volgende besloten: de leden krijgen een jaarlijkse vergoeding van € 5.079.

In 2018 hebben er een tweetal overleg momenten met de GMR plaatsgevonden.

Bijlage 1 – Overzicht scholen inclusief leerlingaantallen per 1-10-2018

Onderwijsgroep Perspecto

Risicoanalyse en -beheersing

Eigenaar	Risico	Risicobeschrijving	Input Perspecto				Strategie	Beheersmaatregel
			Kans (K)	Impact (I)	K x I	Prioritering		
Facilitair	Leerlingprognoses zijn niet juist	Kan bij te hoge prognose leiden tot minder baten -> meelijaren perspectief, verkeerde inschatting, teveel inzet personeel, teveel loonkosten. Kosten kunnen niet tijdig worden aangepast aan lager aantal leerlingen	4	1	4	Medium	Verminderen	Continu zoeken naar juiste methode van prognose bepalen. Zoeken naar de juiste afstemming hierin, op zoek naar de meeste effectieve methode. Herijking van de prognose in het voorjaar. Aanvullend daarop wordt in meelijarenbegroting voorzichtig begroot door te rekenen met de prognose minus 1%.
HRM	Stijging ziekteverzuim personeel boven begroting	Extra personele lasten; boven ziektepercentage; boven begroting. Heeft effect op kwaliteit onderwijs.	1	2	2	Medium	Voorkomen	Actief verzuimbeleid. Er worden interventies gehouden en preventief ingespeeld op situaties. Post opgenomen in begroting om financieel te beheersen. Maandelijks monitoring van uitputting vs budget.
HRM	Arbeidsconflicten	Risico heeft effecten op het imago, de kwaliteit van het onderwijs, het ziekteverzuim en ook een financiële impact.	3	2	6	Medium	Voorkomen	Voortdurend proces om goed te sturen en te communiceren. Gesprekscyclus tussen leidinggevende en medewerker; dossiernorming; personeelsbeleid.
HRM	Geen leerkrachten voor de klas door de krappe arbeidsmarkt, bij hoog ziekteverzuim en onverwacht verloop van personeel	Continuïteit van werkzaamheden komt in gevaar en daarmee de kwaliteit van het onderwijs. Hetzelfde werk met minder mensen kan stijgende werkdruk betekenen.	4	2	8	Medium	Verminderen	Vanuit het reguliere personeelsbeleid en de formatieplanning is hier aandacht voor. Het tekort aan leerkrachten voor de komende jaren is nauwkeurig in beeld gebracht, rekening houdende met diverse parameters. Samen met de andere PO besturen in Zeeuws Vlaanderen wordt er continu personeel geworven. Op schoolniveau wordt nagedacht over "anders organiseren".
HRM	Verplichtingen aan tijdelijk personeel door de invoering van de Wet Werk en Zekerheid (WWZ).	Het risico schuilt in het rondkrijgen van de formatie en kan daarmee een financiële impact hebben.	4	2	8	Medium	Voorkomen	Monitoring middels eigen administratie; bewaking door TCOZ (regionale samenwerking tussen alle Zeeuwse besturen). Dit risico is afgenomen door het buiten werking stellen van de ketenbepaling van de WWZ indien er sprake is van vervanging van zieke werknemers.
OOK	Negatieve beoordeling onderwijsinspectie (extern)	Nieuw toezichtkader inspectie (aug 2017) geeft aan dat school, naast onvoldoende resultaten, nu ook zwak kan worden op basis van onvoldoende veiligheid of onvoldoende kwaliteitszorg en -cultuur. Dat heeft effect op het imago en mogelijk daarmee het leerlingenaantal. Gevolg is verscherpt toezicht, wat een financieel effect kan hebben (extra investeringen en/of gekort op bijdragen).	2	4	8	High	Voorkomen	Zelfevaluatie scholen. Interne controle en beoordeling scholen als eventuele risicoschool
Financieel	Aanpassingen in de bekostiging	Onzekerheden omtrent de hoogte en het moment van ontvangst van de te ontvangen rijksbijdragen.	4	2	8	Medium	Verminderen	In een vroegtijdig stadium via het netwerk geïnformeerd zijn over nieuwe ontwikkelingen in de bekostiging/ het beleid. Hierdoor kunnen tijdig worden ingeschat wat de financiële consequenties zijn en kan vertaling daaraan worden opgenomen in de meelijarenbegroting.
MT	Passend onderwijs	Financieel risico door ontwikkelingen in de bekostiging van passend onderwijs.	3	2	6	Medium	Verminderen	Scherp blijven op de P&C-cyclus. De bestuurder maakt deel uit van bestuur samenwerkingsverband.

Kans	
1	< of 1x per 10 jaar
2	1x per 5-10 jaar
3	1x per 2-5 jaar
4	1x per 1-2 jaar
5	1x per jaar of >

Impact	
1	Zeet klein
2	Klein
3	Midden
4	Groot
5	Zeet groot